

P R O G R A M
HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO
ROZVOJA OBCE
POHRONSKÝ
RUSKOV

DO ROKU 2020

Názov	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pohronský Ruskov na roky 2015 – 2020
Územné vymedzenie	Obec Pohronský Ruskov, okres Levice, Nitriansky kraj
ÚPN-O schválený	
Dátum schválenia PHSR	
Dátum platnosti	do 31.12. 2020
Verzia	1.0
Publikovaný verejne	www.pohronskyruskov.sk
Forma spracovania	s pomocou externých expertov
Riadenie procesu spracovania	garant, koordinátor
Obdobie spracovania	jún 2014 – január 2015
Financovanie	z vlastných zdrojov obce

CITYPLAN, s.r.o. Bratislava

plány a projekty pre obce a mestá – územné plány, PHSR, regenerácie sídiel, EIA/SEA

www.cityplan.eu

Obsah

1. Úvod	5
1.1 Účel programového dokumentu	5
1.2 Metodika spracovania a priebeh prác na príprave programového dokumentu	7
1.3 Hodnotenie uplatňovanej stratégie a realizovaných projektov	10
2. Analytická časť	12
2.1 Analýza vnútorného prostredia	14
2.1.1 Základná charakteristika obce	
2.1.2 História obce a pamiatky	
2.1.3 Obyvateľstvo a demografická situácia	
2.1.4 Trh práce a sociálna situácia	
2.1.5 Hospodárska základňa	
2.1.6 Občianska vybavenosť	
2.1.7 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor	
2.1.8 Bývanie a bytový fond	
2.1.9 Dopravná a technická infraštruktúra	
2.1.10 Prírodné podmienky a životné prostredie	
2.1.11 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce	
2.1.12 Analýza pripravovaných projektov	
2.1.13 Analýza silných stránok a slabých stránok územia	
2.2 Analýza vonkajšieho prostredia	35
2.2.1 Analýza regionálnych vzťahov a väzieb	
2.2.2 Analýza hlavných vonkajších faktorov rozvoja a ich vplyvu	
2.2.3 Analýza príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia	
2.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia	39
2.3.1 SWOT analýza	
2.3.2 STEEP analýza	
2.3.3 Analýza problémov a možných rizík	
2.3.4 Prognóza budúceho vývoja a identifikácia východísk	
2.4 Analýza názorov a rozvojových preferencií verejnosti.	46
3. Strategická časť	51
3.1 Strategická vízia	51
3.2 Návrh a opis stratégie	51
3.3 Strategické ciele	52
4. Programová časť	55
4.1 Návrh opatrení a aktivít	55
4.2 Opatrenia a aktivity pre Prioritu A – Obec s rozvinutou základnou infraštruktúrou	58
4.3 Opatrenia a aktivity pre Prioritu B – Obec s kvalitným životným prostredím.	68

4.4 Opatrenia a aktivity pre Prioritu C – Obec atraktívna pre obyvateľov i návštevníkov.	72
5. Realizačná časť	83
5.1 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie	83
5.2 Časový harmonogram realizácie.	83
5.3 Monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu	84
5.4 Komunikačná stratégia k cieľovým skupinám.	86
5.5 Akčný plán iniciačný	87
6. Finančná časť	89
6.1 Finančné zabezpečenie realizácie	89
6.2 Finančný plán.	91
7. Záver	95
8. Prílohy	96
8.1 Zoznam členov pracovnej skupiny	96
8.2 Zoznam informačných zdrojov a východiskových dokumentov.	96
8.3 Zoznam použitých skratiek.	97

1. Úvod

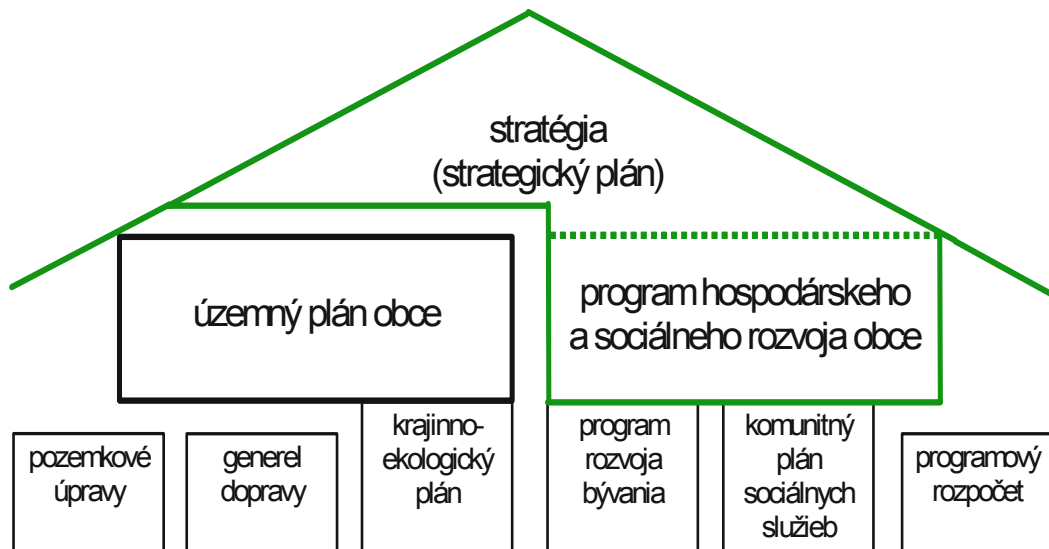
1.1 Účel programového dokumentu

Úlohy a kompetencie obcí pri uskutočňovaní podpory regionálneho rozvoja vyplývajú obciam zo Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky a zo Zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení zákona č. 309/2014 Z.z.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej len „program rozvoja“ alebo PHSR) má charakter strategického, t. j. strednodobého až dlhodobého rozvojového dokumentu. Plánovací horizont strategickjei časti programu rozvoja obce Pohronský Ruskov sa ťažiskovo ťýka programovacieho obdobia 2014-2020, s výhľadovým horizontom do roku 2025.

Program rozvoja je nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáv jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Obec Pohronský Ruskov vypracovaním programu rozvoja dáva najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj budúcnosť svojich obyvateľov a súčasne tým preberá na seba zodpovednosť za ďalší rozvoj obce. V podobe tohto dokumentu získava nástroj na aktívne riadenie rozvoja, založený na iniciovaní potrebných a žiadúcich zmien. Jasné stanovenie rozvojových priorit umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce ako dokument zastrešujúci rozvojovú politiku na miestnej úrovni

Zdroj: Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013

Program rozvoja je komplexným dokumentom, integrujúcim otázky rozvoja fyzických štruktúr so sociálnymi, ekonomickými a ďalšími aspektmi. Preto jeho úlohou je zastrešovať ostatné plánovacie dokumenty a odvetvové koncepcie spracované na miestnej úrovni. Na rozdiel od územného plánu, ktorý rieši najmä otázky fyzického rozvoja územia (lokalizáciu zástavby a priestorové regulatívy pre stavebný rozvoj, funkčné využitie rozvojových plôch),

program rozvoja sa podrobnejšie zaoberá otázkami ekonomického a sociálneho rozvoja, čím vo vzťahu k územnému plánu plní komplementárnu funkciu.

Aj keď ide o komplexný dokument, jeho cieľom nie je vyčerpávajúco obsiahnuť všetky problémy a nájsť na ne riešenie. Podstatou je z množstva problémov a problémových okruhov identifikovať tie, ktoré sú v danom prostredí kritické. Za účelom dosiahnutia čo najvyššej efektivity a reálnosti cieľov sústreďuje zdroje na niekoľko prioritných cieľov, resp. prioritných oblastí rozvoja.

Dlhší plánovací horizont znamená veľkú mieru neistoty a rizika, ktoré nemožno vopred predvídať s dostatočnou presnosťou. Preto má program rozvoja charakter otvorenej, flexibilnej koncepcie, schopnej reagovať na aktuálne zmeny východiskových podmienok. Aby bol program rozvoja skutočne živým dokumentom, musí byť permanentne aktualizovaný.

Z právneho hľadiska je dokumentom koordinačným, ktorý nemá charakter všeobecne záväzného predpisu. Zámery obsiahnuté v tomto dokumente sú záväzné len pre obstarávateľa v rovine morálneho a politického záväzku, daného schválením dokumentu v obecnom zastupiteľstve. Ostatné fyzické a právnické osoby sú programom viazané len do tej miery, s ktorou sami vyslovili súhlas.

Výlučné kompetencie pri obstarávaní programu má obec a jej výkonné orgány. Na základe Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky, získali obce na úseku regionálneho rozvoja právomoc vypracúvať program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (čl. I., § 2). Obecné zastupiteľstvo program rozvoja schvaľuje, rovnako ako aj aktualizácie tohto dokumentu.

Obsah programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je legislatívne vymedzený Zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov v §8 nasledovne:

(1) Program rozvoja obce vytvorený v partnerstve

a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,

b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifík a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,

c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,

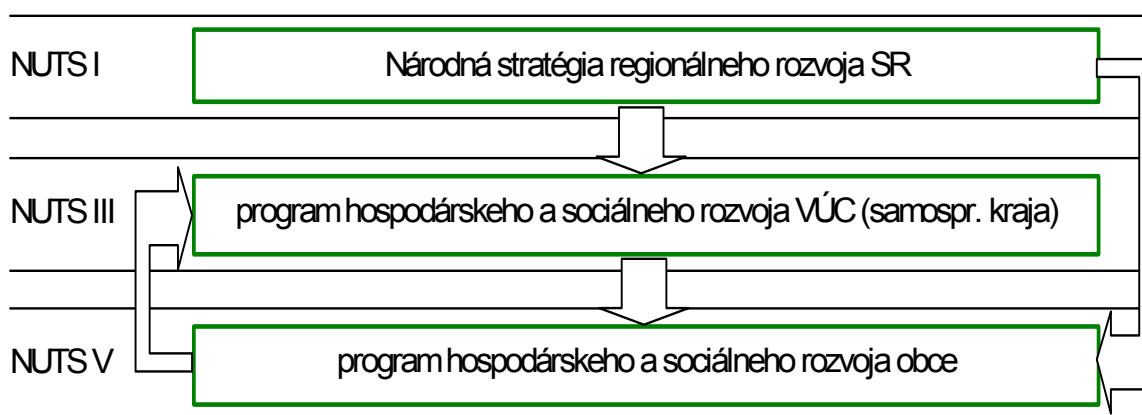
d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a

e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

Vypracovaním tohto dokumentu obec naplňa jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie – princíp programovania. Súčasne tak zvýši svoje šance získať finančnú podporu na realizáciu projektov zo štrukturálnych fondov, keďže obec musí preukázať súlad zamýšľaného projektu s regionálnymi stratégiami i miestnou stratégiou, ktorú reprezentuje program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Pri spracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Pohronský Ruskov sa prihliadalo na to, aby ciele a opatrenia stanovené v tomto dokumente boli v súlade s nadradenými programovými dokumentmi regionálneho rozvoja – predovšetkým s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Sústava základných programových dokumentov na podporu regionálneho rozvoja v SR

Zdroj: vlastné spracovanie

1.2 Metodika spracovania a priebeh prác na príprave programového dokumentu

Metodika

Súčasťou tohto dokumentu je stručný opis metodiky a procesu tvorby programu rozvoja obce. Cieľom je uľahčiť spravovanie a ďalšiu modifikáciu dokumentu a umožniť lepšie pochopenie princípov strategického plánovania smerom k širšej verejnosti, predovšetkým spolutvorcom a užívateľom plánu. Predpokladá sa, že po ukončení etapy prípravy programu ho jeho užívatelia budú sami prispôbovať meniacim sa podmienkam. Pri rešpektovaní metodických postupov by nemalo dôjsť k narušeniu konzistentnosti myšlienok obsiahnutých v dokumente.

Dokument bol vypracovaný v súlade s platnou Metodikou na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, verzia 1.0. a 2.0. Pri usmerňovaní plánovacieho procesu a spracovaní dokumentu boli aplikované metodické postupy vyvinuté v rámci viacerých výskumných projektov (projekt APVT Metodika tvorby

strategického rozvojového plánu obce) a ďalších domácich a zahraničných metodík strategického plánovania na komunálnej úrovni (p. metodické podklady – kap. 8.2).

Plánovací postup

V procese spracovania Programu rozvoja obce Pohronský Ruskov bol aplikovaný prístup predstavujúci kombináciu expertnej a komunitnej metódy, ktorý spája profesionalizmus a miestne znalosti. Cieľom je, aby program rozvoja obce nebol len „názorom odborníkov“, ale aby bol zrozumiteľný i pre laikov a slúžil obci a jej obyvateľom.

Program rozvoja obce je výsledkom partnerskej spolupráce:

- politickej reprezentácie obce na čele so starostom
- obyvateľov obce a ďalších kľúčových aktérov
- odborníkov poskytujúcich asistenciu a metodické vedenie v iniciačnej fáze

Spolupráca s uvedenými aktérmi sa realizovala prostredníctvom priamych neformálnych rozhovorov na tému budúceho smerovania rozvoja obce. Hlavným partnerom pre zabezpečenie občianskej participáciu bolo vedenie obce.

Proces tvorby programu rozvoja obce tvoria 3 hlavné etapy:

- analýzy
- tvorba stratégie
- operatívne plánovanie (programovanie) – tvorba programovej, realizačnej a finančnej časti

Informácie pre analýzy poskytla obec, ďalšie informácie boli získané priamymi prieskumami v teréne, diskusiami s predstaviteľmi obce. Informácie pre analýzy regionálneho kontextu sme čerpali z rozvojových dokumentov regionálnej úrovne.

Analýzy, podobne ako aj samotná rozvojová stratégia, sa sústreďovali len na rozhodujúce faktory a kľúčové prvky. Preto sú kvalitatívne hodnotenia uprednostnené pred kvantitou vstupných dát. Úlohou analýz je poskytnúť odpoveď na otázku, „kde sa obec v súčasnosti nachádza“.

Ďalším krokom bola syntéza parciálnych analýz použitím štandardnej metódy strategického plánovania – SWOT analýzy. Výsledkom bola strategická diagnostika obce, nevyhnutná pre stanovenie rozvojových cieľov.

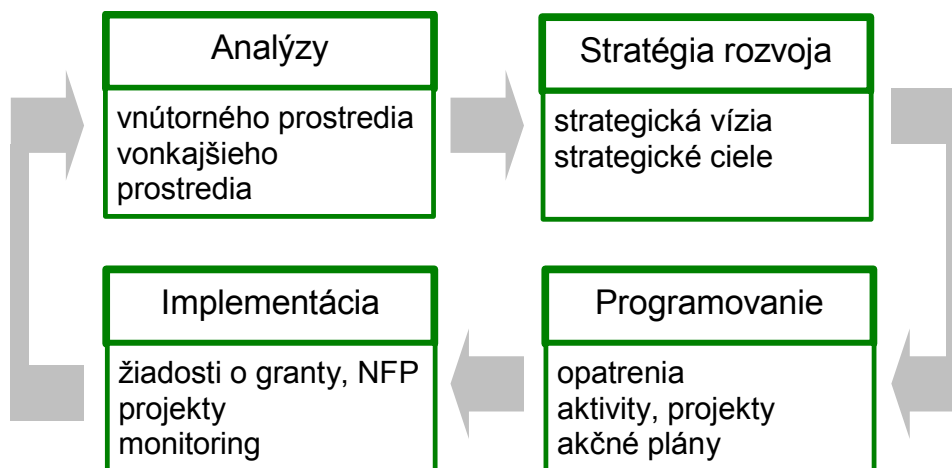
Ďalšou etapou programového dokumentu je tvorba stratégie, pozostávajúca zo strategickej vízie, podrobnejšie definovanej vo forme sústavy strategických cieľov.

Vo fáze operatívneho plánovania (programovania) boli stanovené konkrétne opatrenia, aktivity a rámcové projekty – akčné plány, ktoré majú viesť k naplneniu vízie a dlhodobých cieľov. To znamená, že pokiaľ predmetom stanovenia rozvojovej stratégie bolo zodpovedať otázku „kde chceme byť?“, tak akčné plány majú povedať „ako sa tam dostaneme“.

Harmonogram spracovania PHSR

Termín (2014)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Postup spracovania programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

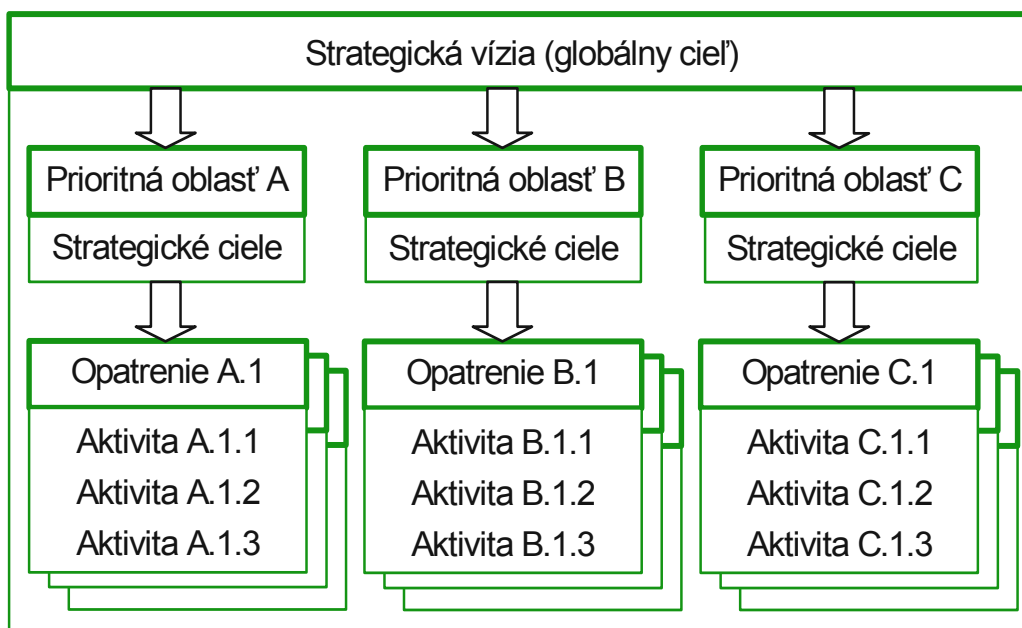

Zdroj: vlastné spracovanie

Program rozvoja obce má hierarchickú štruktúru, ktorá smeruje od všeobecného ku konkrétnemu, resp. od celkového k špecifickému. Hierarchia začína globálnym cieľom strategickej vízie, pokračuje strategickými cieľmi rozdelenými podľa prioritných oblastí a uzatvára ju sústava opatrení, projektov a aktivít zhrnutých v akčných plánoch.

Hierarchické usporiadanie znamená aj rozdielne časové horizonty. Program rozvoja obce je teda integrovaným plánovacím dokumentom (preto sa používa označenie „program“ a nie „plán“) zahŕňajúcim strategickú časť, ktorú tvoria dlhodobjšie ciele a programovú časť – opatrenia, aktivity a projekty realizovateľné v kratšom období.

Princíp hierarchickej štruktúry programu rozvoja obce

Zdroj: Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013

1.3 Hodnotenie uplatňovanej stratégie a realizovaných projektov

Obec pristupuje koncepčne k usmerňovaniu svojho rozvoja na základe aktuálnych plánovacích dokumentov – územného plánu obce a programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Obec mala vypracovaný program hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2007 – 2013, ktorý bol schválený uznesením OZ v Pohronskom Ruskove č. 7/2007-IV/4 zo dňa 8.11.2007. Základ rozvojovej stratégie, ako aj časť navrhovaných aktivít a opatrení je aj naďalej aktuálna, preto boli v modifikovanej forme prevzaté aj v novom programovom dokumente. Dokument stanovuje 4 prioritné osi:

- Prioritná os 1: Podpora hospodárskeho rozvoja obce
- Prioritná os 2: Rozvoj a obnova obce
- Prioritná os 3: Zlepšenie stavu environmentálnej infraštruktúry
- Prioritná os 4: Príprava a rozvoj kvalifikovaných ľudských zdrojov

K týmto prioritám, resp. prioritným cieľom sa viažu viaceré opatrenia a k nim konkrétne aktivity:

- Opatrenie 1.1. Vytvoriť podmienky pre ďalší rozvoj malých a stredných podnikateľov
- Opatrenie 1.2. Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry cestovného ruchu
- Opatrenie 2.1. Rozvoj lokálnej infraštruktúry

- Opatrenie 2.2. Rozvoj sociálnej infraštruktúry
- Opatrenie 2.3. Rozvoj školskej infraštruktúry
- Opatrenie 2.4. Rozvoj kultúrnej infraštruktúry
- Opatrenie 2.5. Rozvoj športovej infraštruktúry
- Opatrenie 3.1. Ochrana životného prostredia
- Opatrenie 3.2. Protipovodňové opatrenie
- Opatrenie 4.1. Podpora celoživotného vzdelávania
- Opatrenie 4.2. Budovanie informačnej spoločnosti

Väčšina z navrhovaných aktivít zatiaľ nebola zrealizovaná. Aspoň čiastočne realizované boli aktivity uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Ex-post hodnotenie doterajšieho PHSR – zoznam realizovaných a čiastočne realizovaných projektov

Č.	Názov aktivity / projektu	Rok začatia	Rok ukonč.	Ukazovateľ (%splnenia)	Náklady v EUR	Zdroje
1	rekonštrukcia miestnych komunikácií			50%		obec
2	rekonštrukcia centra			100%		fondy EÚ
3	rekonštrukcia verejného osvetlenia			100%		fondy EÚ
4	rekonštrukcia a modernizácia budovy ZŠ a MŠ			100%		fondy EÚ
5	rekonštrukcia detských ihrísk a výstavba viacúčelového športového ihriska			100%		obec, dotácia
6	zriadenie zberného dvora a kompostárne			100%		dotácia

Pre usmerňovanie územného rozvoja sa využíva územný plán obce. Územný plán obce Pohronský Ruskov bol vypracovaný v roku 2007. Nové rozvojové plochy v územnoplánovacej dokumentácii sú určené najmä pre obytné funkcie. Pre bytovú výstavbu sú vyčlenené nové plochy, situované na voľných plochách medzi existujúcou zástavbou a železnicou, prevažne na severnom okraji obce. Návrh tiež predpokladá postupnú reštrukturalizáciu a intenzifikáciu využitia bývalých výrobných areálov cukrovaru.

2. Analytická časť

Analytická časť pozostáva z komplexnej situačnej analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia. Je štruktúrovaná podľa hlavných oblastí života obce a funkčných subsystémov. Okrem analýz samotnej obce bolo treba väčšiu pozornosť venovať analýzám externého prostredia, s cieľom identifikovať konkurenčné aktivity v regióne i možnosti ďalšej spolupráce s okolitými obcami. Na základe situačnej analýzy bola vypracovaná celková sumarizácia – zhodnotenie súčasného stavu územia.

Pre spracovanie analytickej časti boli okrem informačných zdrojov uvedených v kap. 8.2 použité súbory dát, ktoré poskytla obec a dáta zverejňované Štatistickým úradom SR. Ďalšie informácie boli získané priamymi prieskumami v teréne, miestnym zisťovaním, diskusiami s predstaviteľmi obce. Informácie pre analýzy regionálneho kontextu sme čerpali z rozvojových dokumentov regionálnej úrovne.

Analýzy technického vybavenia, urbanistickej štruktúry a bytového fondu sú v programe rozvoja sumarizované len v skrátenej podobe, vzhľadom k tomu, že technické detaily sú podrobnejšie popísané v aktuálnej územnoplánovacej dokumentácii obce.

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Bývanie	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Školstvo a vzdelávanie	obec	–
Zdravotníctvo	–	–
Sociálna starostlivosť	obec	–
Ekonomická situácia	obec	–
Životné prostredie	MŽP SR ...	www.enviroportal.sk

2.1 Analýza vnútorného prostredia

2.1.1 Základná charakteristika obce

Obec Pohronský Ruskov leží vo východnej časti Podunajskej nížiny na nízkom pravobrežnom poriečnom vale Hrona. Reliéf je plochý a rovinný, len minimálne členitý, so spádom v smere toku Hrona. Stred obce je v nadmorskej výške 132 m, rozpätie nadmorskej výšky v katastri je minimálne a pohybuje sa od 123 m do 150 m. Územie je prevažne odlesnené a intenzívne poľnohospodársky využívané, len pri Hrone ostali zvyšky vrbovo-topoľových lesíkov.

Územie obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. katastrálnym územím. Celková plocha katastrálneho územia je 9,113 km² pri obvode 15,1 km. Z hľadiska veľkosti patrí katastrálne územie obce Pohronský Ruskov v rámci Levického okresu medzi menšie územia. Najväčšia vzdialenosť vo východo-západnom smere v rámci katastra obce Pohronský Ruskov je 5,6 km a v severo-južnom smere 3,0 km. Katastrálne územie obce sa rozprestiera po oboch brehoch Hrona, ktorý územím preteká v dĺžke 3 km, väčšia časť je však na pravom brehu, kde je aj zastavané územie samotnej obce.

Hustota osídlenia je 144 obyvateľov na km², čo je viac ako celoštátny priemer (110 obyv./km²) i priemer za okres Levice (107 obyv./km²).

2.1.2 História obce a pamiatky

Obec sa prvýkrát písomne spomína roku 1269. Pôvodne patrila kniežatám z kráľovskej rodiny, potom kráľovi, 1327 rodine Kačikovcov, 1534 opátovi z Lekýra, 1536 panstvu Levice. V roku 1893 tu bol založený cukrovar.

Pamiatky

V ústrednom zozname pamiatkového fondu SR nie sú evidované žiadne nehnuteľné národné kultúrne pamiatky na území katastra obce Pohronský Ruskov.

V obci sa však zachovali architektonické a kultúrne pamiatky z rôznych období. Pôvodný kostol bol zničený ustupujúcimi nemeckými vojskami a súčasný postavili v rokoch 1953 až 1962. Vežu postavili v roku 2003.

Zastúpené sú pamiatky priemyselnej architektúry – objekty bývalého cukrovaru, ktoré dal postaviť veľkostatkár Scholler na prelome 19. a 20. storočia. V roku 1912 bol postavený mlyn.

Ďalšou kultúrnou pamiatkou je bytový dom na Hlavnej ul. č. 78, postavený v súvislosti s výstavbou areálu cukrovaru. Ide o netypický stavebný druh pre vidiecku obec, pomerne kvalitná architektúra z konca 19. storočia s neoklasicistickými prvkami.

Obec Pohronský Ruskov je tiež významnou archeologickou lokalitou s nálezmi osídlenia v neolite – nálezy volútovej, slov. maľovanej a legyelskej kultúry, sídlisko s kanelovanou keramikou, maďarovskej kultúry zo st. doby bronzovej a velatickej kultúry z mladšej doby bronzovej, hallštattské, laténske s pohrebiskom, sídlisko rímsko-barbarské a slovanské z 10. – 12. stor.

2.1.3 Obyvateľstvo a demografická situácia

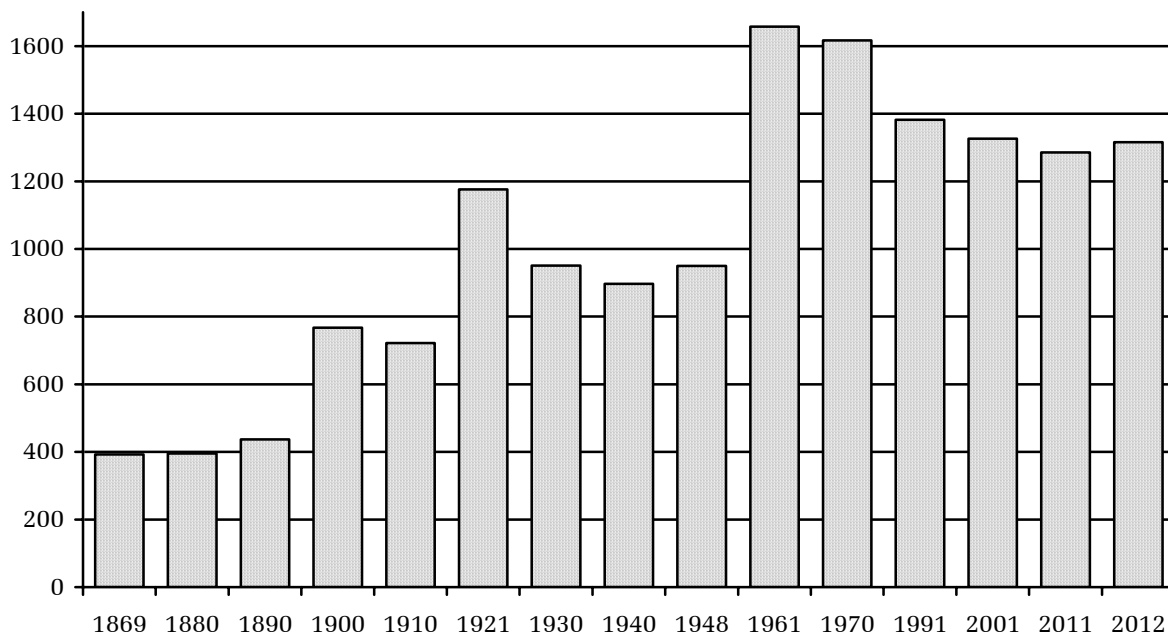
Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2012

Rok sčítania obyv.	Počet obyvateľov
1869	393
1880	395
1890	437
1900	767
1910	722
1921	1176
1930	951
1940	897
1948	950
1961	1657
1970	1617
1991	1382
2001	1326
2011	1286
2012	1316

Demografický vývoj obce bol pomerne nevyvážený a rozhodujúce demografické výkyvy boli spôsobené najmä migráciou a administratívnymi vplyvmi. Migračné výkyvy boli spôsobené najmä lokalizáciou cukrovaru v obci (v rokoch 1890 až 1921 prišlo k nárastu miestnej populácie z 437 na 1176, čo predstavuje nárast o 169%). Následne vplyvom hospodárskej krízy nastal pokles na 951 obyvateľov v roku 1930. Administratívne vplyvy predstavujú najmä rozšírenie katastrálneho územia na úkor obce Čata. V roku 1960 bola k obci Pohronský Ruskov pričlenená časť obce Čata, čím prišlo k vzrastu obyvateľstva v obci v rokoch 1948 – 1961 z 950 na 1657 obyvateľov, čo predstavuje nárast o 74%. Neskôr boli obce Pohronský Ruskov a Čata administratívne zlúčené a neskôr sa Čata opäť osamostatnila. Od roku 1991 sa populačný pokles výrazne spomalil a v posledných rokoch stagnuje okolo úrovne 1300 obyvateľov.

Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2012

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ v roku 2012 poklesol na úroveň 63. Podľa všeobecnej interpretácie, až hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Pre porovnanie, v celom okrese Levice bola v roku 2001 priemerná hodnota indexu vitality len 86.

Územný plán obce Pohronský Ruskov pracuje s 2 variantmi dynamiky demografického vývoja do roku 2022 – podľa nízkeho variantu bude prognózovaný počet obyvateľov 1241, podľa vysokého (optimistického) variantu bude mať obec 1300 obyvateľov.

Prirodzený a mechanický pohyb obyvateľstva

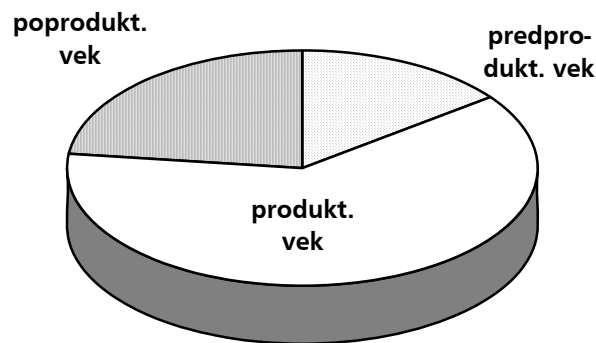
Obec dlhodobo zaznamenáva úbytok obyvateľstva prirodzenou menou – teda počet zosnulých výrazne presahuje počet narodených. Tento úbytok je však do značnej miery kompenzovaný migračnými prírastkami.

Znižovanie pôrodnosti je globálnejším trendom v SR. Za hlavné dôvody sa vo všeobecnosti považuje zhoršenie podmienok pre založenie rodiny, diferenciácia životných stratégií, najmä u mladej populácie vo fertilnom veku a odlev tejto zložky populácie do rozvojových pól.

Skladba obyvateľov podľa vekových skupín a podľa pohlavia

	2012
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	1316
z toho muži	645
z toho ženy	671
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	193
Počet obyvateľov v produktívnom veku (M 15-59, Ž 15-54)	818
z toho muži	447
z toho ženy	371
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku (M>60, Ž>55)	305

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001, Štatistický úrad 2012, údaje obce

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2011

Skladba obyvateľov podľa národnosti

Národnosť	slovenská	maďarská	rómska	česká	iná a nezistená
	510	720	26	3	27

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Obyvateľstvo sa vyznačuje heterogénnou národnostnou skladbou. Mierne prevažujú obyvatelia maďarskej národnosti (56%) nad obyvateľmi slovenskej národnosti (39,7%). Je zastúpené aj rómske etnikum, z ktorého sa však k rómskej národnosti hlási iba časť (2%). Podľa Atlasu rómskych komunít bolo v roku 2005 v obci 66 etnických Rómov prihlásených na trvalý pobyt (5% obyvateľov obce).

Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícka cirkev	evanjelická cirkev a.v.	reformovaná kresť. cirkev	bez vyznania	iné a nezistené
	873	60	88	180	85

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Deklarovaná miera religiozity obyvateľov je na priemernej úrovni. Väčšina obyvateľov (68%) sa hlási k rímskokatolíckemu vierovyznaniu a v posledných 20 rokoch sa tento podiel udržiava stabilný.

Skladba obyvateľov podľa vzdelania

Dosiahnuté vzdelanie	
Základné	303
Učňovské (bez maturity)	188
Stredné odborné (bez maturity)	166
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	37
Úplné stredné odborné (s maturitou)	224
Úplné stredné všeobecné	53
Vyššie odborné	16
Vysokoškolské bakalárske	22
Vysokoškolské magisterské	58
Vysokoškolské doktorandské	5
Bez vzdelania	183
Nezistené	31

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Úroveň dosiahnutého vzdelania obyvateľstva zostáva podpriemerná, aj keď za posledných 10 rokov došlo k podstatnému nárastu podielu obyvateľov s vyšším vzdelaním – stredoškolským a vysokoškolským vzdelaním.

2.1.4 Trh práce a sociálna situácia

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má podpriemerný potenciál ekonomickej produktivity. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov je 47,8%, čo je menej ako celoštátny priemer (51,1%). Dôvodom je najmä vysoký podiel obyvateľov v poproduktívnom veku.

Okres Levice bol v minulosti regiónom s najvyššou mierou nezamestnanosti. Počet nezamestnaných stúpал od roku 1996, vrchol dosiahol v rokoch 1999 – 2003. V roku 2001 dosahovala miera evidovanej nezamestnanosti v okrese 23,8% (o 5 perc. bodov viac ako celoštátny priemer), pričom v obci Pohronský Ruskov v danom období dosahovala miera nezamestnanosti podobnú úroveň. Do roku 2008 sa počet nezamestnaných mierne znížil, potom opätovne mierne stúpал. V roku 2011 bolo v obci podľa sčítania takmer 200 nezamestnaných. Príčiny vysokej nezamestnanosti spočívajú v štrukturálnych problémoch hospodárskej základne regiónu, v ktorom dominovala poľnohospodárska výroba, viaceré podniky spracovateľského priemyslu ukončili činnosť a zamestnancov prepustili.

V minulosti však obec Pohronský Ruskov bola významným cieľom dochádzky za prácou. Cukrovar od svojho vzniku takto pôsobil ako monopolný „odberateľ“ pracovných síl nielen

v obci Pohronský Ruskov ale aj v okolitých obciach. V 80. rokoch 20. storočia zamestnával 300 až 400 ľudí mimo kampane a 700 až 800 ľudí v repnej kampani. Samotný cukrovar na seba viazal aj príbuzné výroby, takže vznik konzervárne a mlynu boli prirodzené dôsledky prosperujúcej výroby. Zánik cukrovaru v 90. rokoch spôsobil značný nárast nezamestnanosti v regióne.

V súčasnosti je najväčším zamestnávateľom v obci Mlyn Pohronský Ruskov – do 100 zamestnancov. Menší počet pracovných miest vytvára aj spol. Mony a obec Pohronský Ruskov – zamestnanci vzdelávacích zariadení. Obyvatelia odchádzajú za zamestnaním do okolitých miest a obcí – Želiezoviec, Levíc, ale aj do sídiel mimo regiónu i do Maďarska.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	615
Pracujúci (okrem dôchodcov)	402
Pracujúci dôchodcovia	16
Osoby na materskej dovolenke	5
Osoby na rodičovskej dovolenke	23
Nezamestnaní	192
Študenti stredných škôl	68
Študenti vysokých škôl	17
Osoby v domácnosti	9
Dôchodcovia	324
Príjemcovia kapitálových príjmov	3
Deti do 16 rokov	184
Iná a nezistená ekonomická aktivita	43

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

2.1.5 Hospodárska základňa

Hospodárska základňa je vzhľadom k počtu obyvateľov obce priemerne rozvinutá. V riešenom území je zastúpená predovšetkým poľnohospodárska výroba. Podľa Atlasu SSR obec patrí do lucernovo-jačmenno-pšeničnej oblasti. V rastlinnej výrobe prevládajú bežné obilniny (jačmeň, pšenica, kukurica), krmoviny, repka olejná, pestuje sa aj zelenina. Celková výmera poľnohospodárskeho pôdneho fondu v obci predstavuje 85% z výmery katastrálneho územia. O intenzívnej poľnohospodárskej výrobe svedčí aj vysoký podiel ornej pôdy na celkovej výmere PPF.

Poľnohospodársku výrobu v katastrálnom území realizuje poľnohospodárske družstvo „Oroszka“, KOVÁCS AGRO, s.r.o. a samostatne hospodáriaci roľníci. Poľnohospodárske družstvo má v obci jeden hospodársky dvor, v súčasnosti bez živočíšnej výroby.

Evidencia podnikateľských subjektov obce Pohronský Ruskov

Názov podnikateľského subjektu / sídlo	Počet zam.	Prírastok / úbytok zamestn.	Tržby (rok)	Rast pridanej hodnoty (rok)	Záznam z rokovania	Kontakt
MONY spol. s r.o. Hlavná 1, Pohr. Ruskov		-	-	-	-	-
Mlyn Pohronský Ruskov Hlavná 76, Pohr. Ruskov		-	-	-	-	-
PD OROSKA Kolónia, Pohr. Ruskov		-	-	-	-	-

2.1.6 Občianska vybavenosť

Občianska vybavenosť je čiastočne vybudovaná na úrovni základnej vybavenosti.

V obci sa nachádza 9-triedna základná škola s I. a II. stupňom výučby s vyučovacím jazykom slovenským. Do školy dochádzajú žiaci aj z okolitých obcí. Je tu tiež materská škola, ktorú navštevuje 30 detí rozdelených do 2 tried podľa národnosti (slovenská a maďarská trieda). V objekte materskej školy je zriadená aj jedáleň, ktorá slúži aj pre potreby miestnej základnej školy.

V obci je zdravotné stredisko s ambulanciami praktického lekára pre dospelých, detského lekára. Mimo zdravotného strediska sú lokalizované ambulancie gynekológa a stomatóloga. Je tu tiež lekárka. Nezisková organizácia BONAVITA DSS prevádzkuje domov sociálnych služieb s kapacitou 22 lôžok.

Z ďalších zariadení nekomerčnej vybavenosti sa v obci nachádza kultúrny dom - Kantína, obecný úrad, pošta, rímskokatolícky kostol, modlitebňa ev. cirkvi a.v.; je tu aj cintorín s domom smútku.

V obci Pohronský Ruskov sú 2 pohostinské zariadenia a niekoľko maloobchodných prevádzok. Ide prevažne o obchody s potravinami a zmiešaným tovarom. Sú tu aj prevádzky stánkového predaja a tržnica. V súčasnosti sa pripravuje výstavba väčšej predajne Jednota.

Ďalšie zariadenia základnej a vyššej občianskej vybavenosti sú dostupné v Želiezovciach a v Leviciach (vyššie vzdelávanie, nemocnica s poliklinikou), v Štúrove a Nových Zámkoch. V okresnom meste je tiež široké spektrum komerčných prevádzok rôzneho druhu a štandardu poskytovaných služieb, vrátane veľkokapacitných zariadení maloobchodu.

2.1.7 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor

Spolkovú činnosť v oblasti kultúry v obci zastupuje spolok pre rozvoj maďarskej kultúry Csemadok, ktorý má asi 100 členov. Organizuje spoločenské akcie, plesy.

V oblasti športových aktivít pôsobí obecný futbalový klub TJ SLAVOJ OFC Pohronský Ruskov a šachový klub OŠKA Pohronský Ruskov.

Z kultúrnych podujatí sa v obci každoročne konajú obecné slávnosti. Program osláv pozostáva z kladenia vencov k pomníkom, svätej omše, športového a kultúrneho programu, zábavy. Na kultúrno-spoločenské akcie sa využíva kultúrny dom – Kantína.

V priebehu roka sa konajú kultúrne akcie k ďalším sviatkom – napr. oslavy Dňa matiek, predvianočné oslavy, oslavy Dňa detí.

Evidencia mimovládnych organizácií obce Pohronský Ruskov

Názov subjektu / sídlo / predmet činnosti	Právna forma	IČO	Cieľová skupina	Počet členov	Kontakt
Rodičovské združenie pri ZŠ slovenskej Hlavná 120, Pohr. Ruskov	OZ	–	deti a mládež		–

2.1.8 Bývanie a bytový fond

Bývanie je hlavnou funkciou v riešenom území. Bytový fond tvorí predovšetkým tradičná zástavba rodinných domov, zväčša jednopodlažných. Nezanedbateľná časť bytového fondu je v bytových domoch.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu 2,6, čo je pod priemerom SR (3,21) i priemerom za okres Levice (2,99).

Neobývané byty predstavujú 13,5% z celkového počtu bytov. Hlavnou príčinou je vyšší vek zástavby a horší stavebnotechnický stav bytového fondu v starších objektoch, ktoré nie sú prispôbolené súčasným štandardom bývania.

Počet domov a bytov

domy spolu	521
trvale obývané domy	449
z toho rodinné domy	429
neobývané domy	72
byty spolu	568
trvale obývané byty spolu	491
z toho v rodinných domoch	387
neobývané byty spolu	77

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Vybrané charakteristiky domového a bytového fondu

priemerný počet trvale bývajúcich osôb na 1 trvale obývaný byt	2,6
obýv. byty s 1 obytnou miestnosťou	16
obýv. byty s 2 obytnými miestnosťami	77
obýv. byty s 3 obytnými miestnosťami	171
obýv. byty s 4 obytnými miestnosťami	89
obýv. byty s 5 a viac obytnými miestnosťami	85
obýv. byty s obytnou plochou do 40 m ²	62
obýv. byty s obytnou plochou 40-80 m ²	273
obýv. byty s obytnou plochou 81-100 m ²	52
obýv. byty s obytnou plochou viac ako 100 m ²	51

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

2.1.9 Dopravná a technická infraštruktúra

Doprava

Obec Pohronský Ruskov má z hľadiska dopravnej dostupnosti výhodnú polohu na ceste I. triedy č. I/76 Štúrovo – Kalná nad Hronom (Levice) – Hronský Beňadik. Je klasifikovaná ako cesta regionálneho významu, zabezpečuje spojenie najvýznamnejších obcí a miest dolného Pohronia s husto osídlenou urbanizačnou osou stredného Pohronia. V Hronskom Beňadiku sa napája na rýchlostnú cestu R1 Nitra – Žarnovica – Žiar nad Hronom. Cez obec Pohronský Ruskov prechádza v smere sever–juh celým zastavaným územím obce.

Podľa pripravovaných zámerov, definovaných aj v rámci ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja, sa výhľadovo plánuje prebudovanie cesty I/76 na 4-pruhovú cestu v novom koridore mimo zastavaného územia obcí.

Železničná trať č. 152 Štúrovo – Levice prechádza západne od zastavaného územia obce, v paralelnom koridore s cestou I/76. Ide o jednokoľajovú neelektrifikovanú trať, s funkčným významom regionálneho železničného tranzitu. V obci je na železničnej trati neperonizovaná zastávka, ktorá má pre osobnú prepravu nevýhodnú polohu.

V minulosti viedla územím obce sieť úzkokoľajných poľných železničiek. Od roku 1906 sa budovala trať z dvora cukrovaru v Pohronskom Ruskove cez dvor Karolína do obce Nýrovce, neskôr sa sieť rozšírila do Želiezoviec a ďalších okolitých obcí. Poľná železnica slúžila do roku 1971, potom bola rozobratá.

V blízkosti obce sa nachádza letisko Pohronský Ruskov pre potreby poľnohospodárskej výroby, situované v k.ú. Čajakovo. Najbližšie dopravné letisko sa nachádza v Bratislave, prípadne v Budapešti (Maďarská republika).

Funkciu hlavnej zbernej komunikácie a dopravnej kostry obce plní prieťah cesty I. triedy č. I/76 zastavaným územím obce v dĺžke 3 km. V zastavanom území sa z tejto cesty odpájajú miestne komunikácie, vytvárajúce vzájomne prepojenú a zokruhovanú sieť. Miestne komunikácie v obci sú spevnené. S výnimkou niektorých úsekov majú vyhovujúcu kvalitu povrchového asfaltového krytu. Viaceré ulice však majú nedostatočné šírkové parametre.

Pešie chodníky sú vybudované pozdĺž hlavného dopravného ťahu cesty I. triedy č. I/76 a na niektorých miestnych komunikáciách. Na viacerých miestach sú však v nevyhovujúcej šírke a kvalite.

Na odstavovanie automobilov sa využívajú krajnice, prípadne chodník. V rámci zastavaného územia obce sú len dve odstavné plochy – pred lekárňou a pri cintoríne. Okrem týchto dvoch plôch sa pri areáli mlynu nachádza rozsiahla spevnená plocha, ktorá sa využíva aj na parkovanie.

Verejná hromadná doprava je zabezpečovaná autobusovou aj železničnou dopravou. Väčšie objemy cestujúcich prepraví autobusová doprava, ktorú zabezpečuje Arriva Nové Zámky na linkách Štúrovo – Želiezovce (– Levice) a Želiezovce – Farná – Pohronský Ruskov. Priame spojenie autobusovou dopravou s okresným mestom nie je, nutný je prestup v Želiezovciach. Železničná doprava zabezpečuje spojenie na trati Levice – Štúrovo 6 pásmi spojov denne. Spojenie verejnou dopravou s hlavnými centrami vybavenosti je problematické najmä mimo pracovných dní.

V poslednom období neustále stúpa podiel individuálnej automobilovej dopravy pri dochádzke do zamestnania, za kultúrou a nákupmi. Ako alternatíva voči verejnej doprave sa presadzuje aj organizovaná skupinová doprava. Napriek tomu je udržanie dostatočného počtu spojov dôležité hlavne pre nižšie príjmové skupiny, žiakov, študentov a obyvateľov bez osobného automobilu.

Technická infraštruktúra

Úroveň technickej infraštruktúry možno hodnotiť ako priemernú.

Obec Pohronský Ruskov je zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu, ktorý je súčasťou skupinového vodovodu Hronovce – Pohronský Ruskov – Čata. Vodovod je v súčasnosti zásobovaný prostredníctvom diaľkového privádzača Kolta – Želiezovce DN 400, privádzajúceho vodu z vodného zdroja Gabčíkovo. Celková dĺžka rozvádzacích potrubí v obci je 9035 m.

Splašková kanalizácia v obci nie je vybudovaná. Odpadové vody sa zhromažďujú do žump a septikov rodinných domov, zariadení občianskej vybavenosti a výroby a sú likvidované individuálne vlastníkami nehnuteľností. Tento stav je nevyhovujúci a značnou mierou prispieva k znečisteniu podzemnej vody a pôdy.

Obec Pohronský Ruskov je plne plynofikovaná. Plynofikácia obce sa začala v roku 1999 na základe projektovej dokumentácie a plynofikačného generelu obce. V obci sa nachádza regulačná stanica zemného plynu. Dodávku zemného plynu zabezpečuje vysokotlakový plynovod DN 100 PN 40, ktorý prechádza západným okrajom zastavaného územia a na ktorý je napojená vysokotlaková plynovodná prípojka DN 80 PN 40. Miestne rozvody plynu

sú strednotlakové, prevádzkované na pretlaku 300 kPa, s celkovou dĺžkou potrubí 8390 m a domových prípojok 8400 m. V súčasnosti je na plynovod napojená väčšina domácností, prevádzok občianskej vybavenosti a výroby. V poslednom období, v dôsledku značného nárastu cien plynu, časť domácností prestala využívať plyn na vykurovanie a uprednostňuje spaľovanie dreva a iných pevných palív.

Obec Pohronský Ruskov je zásobovaná elektrickou energiou odbočkami zo vzdušného vedenia VN 22 kV z elektrizačnej siete ZSE a. s., prebiehajúceho pozdĺž železničnej trate. Z kmeňového vedenia sú vonkajšie elektrické vedenia rozvetvené do prípojok k 5 transformačným staniciam. Prípojky sú jednostranné, bez ďalšieho zokruhovania v sieti VN. Rozvody nízkeho napätia sú vedené prevažne vzdušným vedením na železobetónových stĺpoch, v menšej miere sú vedené podzemnými rozvodmi. Juhozápadnou časťou katastrálneho územia prechádza tranzitné elektrické vedenie 110 kV, ktoré neslúži pre potreby zásobovania obce.

Miestna telekomunikačná sieť obce Pohronský Ruskov je zabezpečená podzemnými telekomunikačnými vedeniami. Je napojená na digitálnu telefónnu ústredňu, situovanú v budove obecného úradu. Cez obec sú pozdĺž železničnej trate vedené v združenom koridore telekomunikačné káble – diaľkový optický kábel Štúrovo – Želiezovce a oblastný optický kábel Štúrovo – Želiezovce, ktoré sú v správe spoločnosti Slovak Telekom, a. s. Územie je pokryté signálom mobilných operátorov Orange a T-Mobile, O2.

Všetky ulice majú vybudované rozvody verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami (spolu cca 150 telies). V celej obci sú vybudované vedenia obecného rozhlasu. Vysielacia ústredňa obecného rozhlasu je v budove obecného úradu.

Obec má zavedený separovaný zber odpadu – v kategóriách plasty, sklo, papier, elektronický odpad, nebezpečný odpad. Je tu zriadený zberný dvor, ktorý slúži na dočasné uskladnenie odpadov pred ich prepravou na skládku alebo zhodnotením. Koordináciu aktivít v oblasti odpadového hospodárstva a separovaného zberu v 14 obciach regiónu zabezpečuje novozaložené občianske združenie Kvetnianka; členom združenia je aj obec Pohronský Ruskov.

2.1.10 Prírodné podmienky a životné prostredie

Reliéf a horninové prostredie

Podľa geomorfologického členenia SR (Atlas krajiny SR, 2002) patrí riešené územie do sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina, celku Podunajská pahorkatina, podcelkov Hronská niva a Hronská tabuľa.

Reliéf riešeného územia patrí k dvom základným typom. Západná a centrálna časť patrí do Hronskej tabule, tvorená je mierne zvlnenou rovinou na sprašových pokryvoch ležiacich na riečnych terasách Hrona. Východná časť katastrálneho územia patrí do regiónu

Hronskej nivy. Stred obce je v nadmorskej výške 132 m, rozpätie nadmorskej výšky v katastri je 27 m a pohybuje sa v rozmedzí od 123 m do 150 m.

Hronská pahorkatina i Hronská niva sú súčasťou rozsiahlej Podunajskej panvy, ktorá podobne ako ostatné vnútrokarpatské panvy vznikla v etape karpatského orogénu, na začiatku neogénu. Riečna niva Hrona je morfológicky ovplyvnená sedimentačnou a eróznou činnosťou Hrona, príslahlé svahy pahorkatín aj činnosťou vetra a soliflukciou. Pohronskú pahorkatinu tvoria terasy Hrona, ktoré sú takmer súvisle zakryté mocným pokryvom spraší.

Vývojovo ide v riešenom území o nízinný fluviálny typ reliéfu s typickým vývojom fluviálnych sedimentov usporiadaných do terasových stupňov. Podľa základného rozdelenia sa dané územie zaraďuje do negatívnej morfoštruktúry Panónskej panvy, kde patria mierne diferencované morfoštruktúry bez agradácie. Podľa základných typov eróznodenudačného reliéfu ide o reliéf rovín a nív, ktoré reprezentuje poriečna niva Hrona. Hronská niva je krajinný podcelok Podunajskej pahorkatiny po oboch stranách Hrona. Má typický rovinný ráz s nepatrnými deniveláciami reliéfu.

Niva je po oboch stranách lemovaná pahorkatinami. Pravostranná niva je široká len 0,5–1 km a zreteľne vymedzeným rozhraním náhle prechádza do mierne vyzdvihnutých terás Hronskej tabule (Hronskej pahorkatiny). Lavostranná niva – východne od riešeného územia – je širšia (4–5 km) a je pomerne ostro ohraničená vyššími chrbtami Ipelskej pahorkatiny. Na nive je reliéf rovinný, s nadmorskou výškou 123–125 m a so sklonom len 0–0,5°. Rovina je členená ojedinelými depresiami, ktoré predstavujú zvyšky pôvodnej ramennej sústavy rieky Hron.

Hronská tabuľa oproti okolitej rovine predstavuje sústavu mierne vyzdvihnutých diferencovaných krýh. Do riešeného územia zasahuje v západnej časti katastrálneho územia obce, kde má ráz zvlnenej roviny, ďalej na západ od riešeného územia nadobúda pahorkatinný ráz. Sklonitosť je na väčšine územia 0–1°. Na svahoch úvalinovitých dolín je priemerne 1–3°. Na úvalinovitú dolinu potoka Nýrica sú viazané svahy sklonitosti 3–7°.

Riešené územie spolu s jeho širším okolím je budované neogénnymi a kvartérnymi sedimentami. Neogén je reprezentovaný sedimentami bádenu až pliocénu. Tieto na povrch nevystupujú – sú pokryté súvislým pokryvom kvartérnych sedimentov rôznej mocnosti. Sedimenty neogénu budujú pod kvartérnymi usadeninami takmer celé územie východnej a juhovýchodnej časti Podunajskej panvy. Kvartér je v širšom záujmovom území z genetického hľadiska zastúpený fluviálnymi a eolickými sedimentami, ktoré tvoria riečne náplavy Hrona. Fluviálne sedimenty sa nachádzajú vo forme riečnych terasových stupňov Hrona na Hronskej tabuli. Fluviálne sedimenty ďalej tvoria dnovú výplň úvalín tokov na Hronskej pahorkatine, kde terasy nie sú vyvinuté.

Riečne terasové stupne sú pomerne málo výrazné – sú zakryté eolickými sedimentmi. Litologicky sú reprezentované štrkopiesčitým materiálom s polohami pieskov. Piesky vystupujú jednak vo forme šošoviek, ako aj na styku s pokryvnými eolickými sedimentmi. Podstatne rozšírenejšie sú aluviálne náplavy Hrona, jeho bočných prítokov, pokrývajúce údolnú nivu.

Eolické sedimenty pokrývajú väčšinou riečne terasy Hrona a súvisle pokračujú ako pokryvná vrstva prilahlých svahov Pohronskej pahorkatiny. Litologicky sú tvorené hlavne sprašami, miestami majú charakter až sprašových hĺn. Sú masívne, homogénne a makropórovité. Nevytvárajú samostatné polohy, ale tvoria sprašové komplexy.

Z inžiniersko-geologického hľadiska spadá územie do regiónu tektonických depresí, subregiónu s neogénnym podkladom. Z hľadiska rajonizácie záujmového územia spadá do rajóna kvartérnych sedimentov, rajóna údolných riečnych náplavov. Na západnej strane Hronskej nivy sa na Hronskej tabuli vyčleňuje rajón sprašových sedimentov na riečnych terasách.

Neogénne podložie sa nachádza v hĺbke 6 – 7 m pod terénom. Na pravej strane Hrona tvoria najvrchnejšie horizonty prevažne prachovité až hlinité piesky, ktoré prechádzajú do piesčitých až prachovitých hĺn prevažne tuhej konzistencie. V niektorých miestach piesky chýbajú a pod povrchovou vrstvou piesčitých hĺn mocnosti 0,6 – 0,8 m sa nachádzajú ílovito–piesčité hliny prevažne mäkkej konzistencie. Na ľavom brehu Hrona vystupujú pod vrstvou piesčitých hĺn pevnej konzistencie mocnosti 0,8 m prachovité a ílovité hliny prevažne tuhej konzistencie. Celková mocnosť pokryvných súdržných zemín je 3 m.

Z pôdných typov sa pozdĺž toku Hrona vyvinuli fluvizeme, vo väčšej vzdialenosti od vodného toku sú lužné pôdy – čiernice a na sprašovom substráte černoze, ktoré pokrývajú väčšinu katastrálneho územia. Ide o najkvalitnejšie pôdy s vysokou produkčnou schopnosťou.

Klimatické pomery

Územie patrí do teplej klimatickej oblasti, okrsku teplého, suchého s miernou zimou, dlhším slnečným svitom. Ročné sumy teplôt sú 9,6 °C, slnečný svit počas vegetačného obdobia je viac ako 1500 hodín, priemerné januárové teploty dosahujú –2,9 °C, priemerné júlové teploty dosahujú 20,6 °C. Počet letných dní v roku s maximálnou teplotou viac ako 25 °C je 73. Počet tropických dní v roku s maximálnou teplotou viac ako 30 °C je v priemere 14. Výskyt mrazových dní s minimálnou teplotou pod –0,1 °C je priemerne 22. Obdobie s priemernou teplotou nad 10 °C sa začína v polovici apríla, končí v polovici októbra. Priemerná ročná teplota dosahuje 10,1 °C. Najchladnejším mesiacom bol január s priemernou teplotou – 3,6 °C a najteplejším august s priemernou teplotou 20,6 °C.

Podľa množstva zrážok patrí riešené územie medzi suché oblasti. Zrážky nie sú rovnomerne rozdelené pre priaznivý vývoj vegetácie. Najviac zrážok podľa dlhodobého merania pripadá na júl a september. Ide prevažne o zrážky z búrkovej činnosti a sú len menej vhodné pre zaistenie zásoby vody v pôde. Podľa údajov z klimatickej stanice Želiezovce priemerný úhrn zrážok dosahuje v danej oblasti 510,2 mm. Maximálna ročná hodnota päťročného rádu dosiahla 664,4 a minimálna 361,6 mm. Najbohatší na zrážky býva mesiac jún (93,1 mm), najmenej zrážok pripadlo na mesiac júl (29,5 mm). Priemerný ročný sumárny úhrn dosiahol 557,0 mm. Počet dní s úhrnom zrážok vyšším ako 5 mm bol 39 dní a viac ako 10 mm 14 dní. Uvedené údaje korešpondujú so staršími dlhodobými údajmi o priemerných zrážkových úhrnoch v období 1931–1960 na zrážkomernej stanici Pohronský Ruskov.

Zrážky vo forme snehu sa vyskytujú od konca novembra do marca. Maximálna výška snehovej pokrývky dosahuje 25 cm, trvanie obdobia so snehovou pokrývkou sa pohybuje okolo 90 dní (Atlas SSR, 1980). Počet dní so snehovou pokrývkou je viac ako 5 cm 39 dní a snehová pokrývka viac ako 10 cm sa vyskytla 14 dní v roku. Hĺbka premrznania pôdy dosahuje 0,7 m.

Oblačnosť je v rozmedzí 50 – 60 %. Najmenšia je v auguste, júli a septembri a najväčšia v decembri, januári a novembri.

Prúdenie, smer a rýchlosť vetra ovplyvňujú orografické pomery, expozícia terénu, jeho oslnenie. V zimnom období sú veterné pomery ovplyvňované cirkulačnými pomermi ázijskej anticyklóny, islandskej a stredomorskej níže. V jarnom období je v dôsledku častého, nestabilného zvrstvenia atmosféry najmenšia početnosť výskytu bezvetria. Z hľadiska smeru prúdenia prevláda juhovýchodný smer. Maximálna priemerná rýchlosť vetra za obdobie dosahuje 2,7 m/s, minimálna 0,8 m/s a priemer pre celé obdobie bol 1,8 m/s. Maximálnu rýchlosť päťročného rádu dosiahol vietor v smere západo-juhozápadnom o rýchlosti 6,0 m/s.

Priemerné mesačné teploty vzduchu v °C – stanica Želiezovce (1931-1960)

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
	-2,9	-0,7	4,3	10,3	15,3	18,4
Priem ročná	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
teplota: 9,6 °C	20,6	19,6	15,7	9,7	4,8	-0,1

Priemerné mesačné teploty vzduchu v °C – stanica Želiezovce

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
	-3,6	1,3	5,0	11,8	14,2	18,2
Priem ročná	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
teplota: 10,1 °C	20,2	20,6	15,3	11,7	5,6	0,8

Priemerné mesačné úhrny zrážok v mm – stanica Pohronský Ruskov (1931-1960)

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
	35	33	33	36	36	71
Ročný úhrn: 548 mm	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
	56	61	37	51	55	44

Priemerné mesačné úhrny zrážok v mm – stanica Želiezovce

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
	50,7	42,2	47	33,5	58,9	93,1
Ročný úhrn: 557 mm	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
	29,5	52,5	40,3	37,7	37,6	34

Priemerná rýchlosť vetra v m/s – stanica Želiezovce

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
	1,6	2,2	2,0	1,8	1,8	1,3
	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Rok: 1,8 m/s	1,7	1,8	1,4	1,6	2,5	1,5

Početnosť výskytu smerov vetra v % – stanica Želiezovce

mesiac	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	Bezvet.
Častosť smerov vetra v %	3,0	2,9	8,3	3,6	2,9	3,7	3,8	6,9	64,9

Hydrologické pomery

Hydrologicky riešené územie spadá do základného povodia rieky Hron. Pre Hron a miestne vodné toky je charakteristický dažďovo-snehový typ režimu odtoku s vysokou vodnosťou vo februári až apríli a s minimálnymi vodnými stavmi v septembri. Výrazné podružné zvýšenie sa na tokoch prejavuje koncom jesene a začiatkom zimy.

Katastrálnym územím preteká rieka Hron v dĺžke 6 km, v severojužnom smere. Katastrálne územia obce sa rozprestierajú po oboch brehoch Hrona, prevažná časť je však na pravom brehu. Katastrálnym územím preteká okrem Hrona tok Nýrica. Ústi do Hrona sprava, južne od Pohronského Ruskova. Celková plocha povodia potoka je 64,0 km² a dĺžka údolia je 22,1 km. Priemerný prietok je 0,16 m³/s.

Dolina Nýrice je zahĺbená v Hronskej tabuli a sleduje priebeh tektonických línií. Rieka Hron preteká na svojom dolnom toku intenzívne poľnohospodársky využívaným územím s vybudovanými závlahami a odvodňovacími kanálmi. Hron má na dolnom toku charakter nízinného toku, meandrujúceho a vytvárajúceho mŕtve ramená. Patrí k veľkým slovenským riekam. Je tokom II. rádu s celkovou dĺžkou 284 km a plochou povodia 5464,6 km². V Čate má plochu povodia 4772,2 km². Špecifický odtok z územia je 13 l.s⁻¹km⁻². Najvyššie prietoky má začiatkom apríla, vyššie prietoky má aj v mesiacoch marec a jún, najnižšie prietoky sú v mesiacoch august a september. Priemerný dlhodobý prietok Hrona v Čate je 54,2 m³/s.

Maximálne priemerné mesačné prietoky sa na dolnom toku Hrona vyskytujú v marci. Na hlavnom toku dosahovali 60 až 90 %, na prítokoch 70 – 150 % príslušných dlhodobých mesačných hodnôt. Minimálne priemerné mesačné prietoky boli zaznamenané hlavne v septembri. Na hlavnom toku dosiahli 20 až 50 % príslušných dlhodobých hodnôt.

Maximálne kulminačné prietoky sa vyskytli od mája do decembra a ich hodnoty nemali väčšiu významnosť ako 1-ročný maximálny prietok.

Minimálne priemerné denné prietoky sa na hlavnom toku vyskytli počas zimy – v mesiacoch január a február. Na dolnom Hrone boli minimálne priemerné denné prietoky zaznamenané v septembri a októbri. Priemerný mesačný prietok na toku Hron (stanica Kamenín, rkm 10,90) je 36,77 m³/s. Minimálny prietok bol zaznamenaný v januári (13,17 m³/s) a maximálny prietok v mesiaci marec (78,63 m³/s). Celkový maximálny prietok

dosiahol 244,00 m³/s (dlhodobé maximum je 555,50 m³/s) a celkový minimálny 8,37 m³/s (dlhodobé minimum je 7,04 m³/s).

Priemerné mesačné prietoky na rieke Hron m³/s – stanica Kamenín, r.k. 10,9

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
	13,17	44,35	78,68	60,08	53,27	56,16
	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Rok: 36,77 m ³ /s	25,20	20,84	13,91	17,92	25,96	32,53

Extrémne prietoky na rieke Hron m³/s – stanica Kamenín, r.k. 10,9

Qmax 2004	Qmax 1992 - 2003	Qmax 10	Qmax 50
244,0	555,500	695,0	980,0
Qmin 2004	Qmin 1992 - 2003	Qmax 20	Qmax 100
8,365	7,037	810,0	1125,0

Hydrogeologické pomery

Podľa hydrogeologickej rajonizácie územia Slovenska patrí riešené územie do dvoch hydrogeologických rajónov – QN 059 – kvartér hronských terás a Q060 – kvartér nivy Hrona v Podunajskej nížine.

Hydrogeologické pomery územia podmieňuje litologické zloženie a geologická stavba, mechanicko-fyzikálne vlastnosti hornín a zrážková činnosť. Kvartér hronských terás v Podunajskej nížine predstavuje plošne rozsiahle územie s dopĺňaním zásob zo zrážok. Zvyšky kvartérnych terás Hrona sú zakryté sprašami a rôznymi hlinami s mocnosťou 4 – 15 m. Štrkopiesková akumulácia terás má značne premenlivú mocnosť a zvodnenie. Najväčšiu hrúbku majú štrky a piesky vekom zodpovedajúce nízkej terase severne od Kálnej nad Hronom: 15 – 26 m. V tejto oblasti dochádza k trvalej infiltrácii povrchovej vody z Hrona cez nivu do starších sedimentov. Akumulácie terás južne od čiary Kalná nad Hronom – Rohožnica, kde spadá aj riešené územie, sú mocné spravidla 2 až 8 m a predstavujú ich piesčité štrky dosť často zahľinené. Podobne sú premenlivé aj výdatnosti od niekoľko desiatín l/s až do 6 l/s.

Kvartér nivy Hrona v Podunajskej nížine predstavuje samostatnú štruktúru so zvláštnym režimom, pre ktorý je charakteristický silný vplyv Hrona. Hrúbka riečnych náplavov štrkov a pieskov je 4 – 10 metrov. Zásoby vôd sú dopĺňované zo zrážok a najmä z povrchových vôd Hrona.

Podzemné vody tejto oblasti zaraďujú do výrazného až nevýrazného vápenato-horečnato-hydrogénuhličitanového typu, ktorý pomerne často prechádza do prechodného vápenato-sírano-hydrogénuhličitanového typu. Mineralizácia tu dosahuje stredne vysoké až vysoké hodnoty (maximálna hodnota 15 059 mg/l).

Krajinná štruktúra

Z hľadiska fyto geografického členenia patrí riešené územie do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerotermej flóry (Eupannonicum), okresu Podunajská nížina.

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu, reprezentujú nasledovné základné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie:

1. Lužné lesy vrbovo-topoľové sú spoločenstvá mäkkých lužných lesov teplej panónskej oblasti, patriace do zväzov *Salicion albae* (vysokokmenné vrbovo-topoľové lesy) a *Salicion triandrae* (krovinné vrbiny). Boli vyvinuté na agradačných valoch tokov a primárnych aluviálnych naplaveninách, hlavne v okolí toku Hrona.

2. Lužné lesy nížinné zahrňujú vlhkomilné a mezohygrofilné lesy, rastúce na aluviálnych naplaveninách pozdĺž vodných tokov: Ide prevažne o jaseňobrestové a dubovo-brestové lesy. Na ich vývoj a štruktúru má rozhodujúci vplyv vodný režim, v spojení s pôdnymi vlastnosťami.

3. Dubovo-hrabové lesy panónske sa vyvíjajú na sprašových pahorkatinách v teplejších oblastiach. Podmieňujú ich predovšetkým piesočnaté a štrkovité treťohorné a štvrtohorné terasy pokryté sprašovými hlinami alebo náplavové kužele. Dubovo-hrabové lesy panónske sa rozprestierali na luvizemiach lokalizovaných na úpätiach miernejších svahov.

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, je však podstatne odlišná od prirodzenej vegetácie. Lesné plochy boli úplne nahradené ornou pôdou, na ktorej sa vyskytuje hlavne vegetácia poľnohospodárskych monokultúr. Drevinová vegetácia sa zachovala len pozdĺž toku Hrona a jeho mŕtvych ramien. Ide o pozmenené lužné lesy nížinné, ohrozované ľudskou činnosťou (regulácia vodných tokov, poľnohospodárstvo, meliorácie a pod.). Formácie drevinovej vegetácie sú poznačené inváziou agátu. Lesné pozemky sa v katastrálnom území nenachádzajú.

Spoločenstvá stepného typu sa v riešenom území vyskytujú na malých plochách, zväčša na menej kvalitných pôdach v inundačnom území Hrona, na ostrovčekoch medzi lesnou vegetáciou. Trvalé trávne majú výmeru 6 ha, t.j. 0,6 % z celkovej výmery katastrálnych území.

Vegetácia v zastavanom území má kultúrny charakter, značné plochy zaberá aj synantropná vegetácia. Tvorí ju predovšetkým vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch. Záhrady majú celkovú výmeru 37,8 ha, t.j. 4 % z celkovej výmery katastrálneho územia. V zastavanom území nie je vybudovaný funkčný systém sídelnej zelene, pritom sídelná zeleň je významným faktorom pri zlepšovaní kvality životného prostredia. Ide zväčša o dreviny krátkoveké (breza, vŕba) a nepôvodné (agát, javorovec jaseňolistý). Vzrastlé stromy sa nachádzajú v uliciach ojedinele. Plochy zelene v rámci výrobných areálov sú nedostatočne udržiavané, prípadne vôbec neudržiavané a sú zdrojom šírenia burín a synantropnej vegetácie (najmä areály bývalého cukrovaru a poľnohospodárskeho družstva).

Orná pôda má rozhodujúci podiel na výmere poľnohospodárskej pôdy (94,1%), ako aj na celkovej výmere katastra. Spomedzi spoločenstiev stepného typu vykazujú najnižšiu ekologickú hodnotu agroceózy na ornej pôde, ktoré sú v danom území plošne najrozsiahlšie. Orná pôda má výmeru 710,5 ha, t.j. 78 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Na poľnohospodárskej pôde a v rámci záhrad rodinných domov sa vyskytujú menšie plochy trvalých kultúr – vinohrady. Ovocné sady ani chmeľnice v území nie sú.

Vodné plochy (vrátane vodných tokov) majú výmeru 26,3 ha, t.j. 2,9 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Ochrana prírody a krajiny

V katastrálnom území Pohronský Ruskov sa nenachádza žiadne maloplošné ani veľkoplošné územie ochrany prírody.

Znečistenie ovzdušia

Z hľadiska čistoty ovzdušia patrí okres Levice medzi najmenej postihnuté okresy v rámci Nitrianskeho kraja. Podľa koncepcie starostlivosti o životné prostredie je v okrese Levice v okrese evidovaných 245 zdrojov znečistenia ovzdušia, z toho 9 veľkých zdrojov a 236 stredných zdrojov znečistenia ovzdušia. Medzi najväčších znečisťovateľov ovzdušia patria podniky SES Tlmače, Fortunae Levice, Energo-Bytos Šahy, Tenergo Želiezovce. Líniovým zdrojom znečistenia ovzdušia je doprava na ceste I. triedy č. I/76. V obci Pohronský Ruskov sa nachádzajú 2 stredné zdroje znečistenia ovzdušia – Mlyn Pohronský Ruskov a sklady a sušiareň obilia firmy Mony, s.r.o. Ide najmä o emisie tuhých znečisťujúcich látok a prašnosť. Prevádzka mlynu okrem toho je zdrojom hlukovej záťaže pre príslušné obytné územie.

Ďalšími zdrojmi znečisťovania ovzdušia sú malé zdroje zabezpečujúce vykurovanie rodinných domov. Vďaka úplnej plynofikácii obce je však znečistenie produkované týmito zdrojmi nízke.

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Podľa výsledkov meraní povrchových vôd v mieste odberu Sikenica – ústie (riečny kilometer 2,70), zaraďujeme Hron v skupine ukazovateľov kyslíkového režimu (A) do triedy II. triedy kvality – čistá voda. V skupine ukazovateľov B (základné fyzikálno-chemické ukazovatele) patrí do III. triedy kvality – znečistená voda. V skupine C (nutrienty) je podľa koncentrácie celkového fosforu zaradená do III. triedy kvality – znečistená voda. V skupine D (biologické ukazovatele) podľa počtu koliformných baktérií patrí do III. triedy kvality – znečistená voda. Kvalita povrchových vôd v malých vodných tokoch nebola zisťovaná. Vzhľadom k absencii splaškovej kanalizácie a intenzívnej poľnohospodárskej výrobe sa predpokladá vysoký stupeň znečistenia.

V širšom území sa vyskytuje znečistenie podzemných vôd v dôsledku poľnohospodárskej výroby a veľkokapacitných hnojísk bez nepriepustnej úpravy. Z hľadiska kvality podzemnej vody sú v širšom záujmovom území prekročené limitné hodnoty amónnych iónov. Prekročené sú aj hodnoty mangánu, železa dvojmocného, celkového obsahu železa,

chloridov, síranov, ako aj arzénu. Pretrváva zvýšený obsah dusičnanov, amónnych iónov, chloridov a síranov, čo je dôsledkom poľnohospodárskej činnosti v údolnej nive Hrona a nedoriešeným odkanalizovaním.

Zaťaženie žiarením

Pozdĺž Hrona prebieha rozhranie medzi územím s nízkym radónovým rizikom a územím so stredným radónovým rizikom.

Environmentálne problémy

Veterná erózia na väčších pôdnych celkoch a najmä v mimovegetačnom období spôsobuje znižovanie úrodnosti pôdy ako významného prírodného zdroja a súčasne sa podieľa na zvyšovaní prašnosti.

Rozsiahle pôdne celky poľnohospodárskej pôdy obrábanej veľkoplošne ako orná pôda a bez prítomnosti plôch nelesnej drevinovej vegetácie a líniovej zelene sa vyznačujú nízkym stupňom ekologickej stability.

Ohrozením biologickej diverzity je drevinová skladba, v ktorej sa presadzujú nevhodné dreviny – agát biely, javorovec jaseňolistý a nepôvodné druhy a variety topoľov (*Populus canadensis* a i.).

Závažný problém ohrozenia životného prostredia predstavuje rozsiahly nevyužívaný schátraný areál cukrovaru so schátranými objektmi.

2.1.11 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce

Hospodárenie a rozpočtová situácia obce

Realizáciou koncepcie fiškálnej decentralizácie samospráv sa od roku 2005 výrazne zmenilo financovanie obcí. Reforma priniesla prechod od poskytovania dotácií samospráve zo štátneho rozpočtu k financovaniu kompetencií prostredníctvom daňových príjmov. Nový systém financovania prináša väčšiu voľnosť pri nakladaní s financiami v obecnom rozpočte, no súčasne kladie väčšie nároky na finančné riadenie obce. Pôvodný systém rozdeľovania prostriedkov podľa počtu obyvateľov ako jediného kritéria nahradil systém 4 kritérií pre určenie podielu obce na výnose dane z príjmov (počet obyvateľov s trvalým pobytom v obci, upravený veľkostným koeficientom, počet detí, ktoré v obci chodia do štátnych predškolských a školských zariadení, počet obyvateľov v dôchodkovom veku). Ďalšie zmeny sa týkajú miestnych daní a poplatkov. Obce ďalej získali väčšie právomoci pri určovaní sadzieb dane z nehnuteľností.

Obec Pohronský Ruskov hospodári s vyrovnaným, resp. mierne prebytkovým rozpočtom. V roku 2013 boli skutočné rozpočtové príjmy na úrovni 973068 Eur a výdavky na úrovni 945478 Eur. Úverová zaťaženosť obce je nízka. Na celkových výdavkoch mali bežné výdavky podiel 74,3%, kapitálové výdavky 25,7%.

V štruktúre príjmov prevládajú cudzie zdroje (transfery zo štátneho rozpočtu) nad vlastnými zdrojmi (miestne dane a poplatky). Značná časť výdavkov smeruje na

zabezpečenie bežnej prevádzky obce, obecného úradu a vzdelávacích zariadení, predovšetkým na pokrytie mzdových nárokov a nákladov na energie.

Z analýzy vyplýva, že obecný rozpočet poskytuje len malý priestor pre financovanie rozvojových zámerov. Je preto potrebné uchádzať sa aj o získanie externých zdrojov – súkromných investícií, grantov a príspevkov z podporných programov, najmä na realizáciu náročnejších investičných projektov.

Štruktúra výdavkov podľa plnenia rozpočtu na rok 2013 (v Eur)

Funkčná klasifikácia	Skut. plnenie
Správa obecného úradu	160864
Obradná sieň	17
Matrika	1807
Civilná ochrana	150
Požiarňa ochrana	993
Miestne komunikácie	3824
Verejná zeleň	2525
Odstraňovanie komunálneho odpadu	28631
Bytové hospodárstvo	42890
Verejné osvetlenie	10872
Rozvoj obcí	24657
Zdravotnícke zariadenia	13006
Telovýchovná jednota	18536
Kultúrna činnosť	7465
Knižnica	4524
Pohrebništvo	623
Miestny rozhlas	277
Členské príspevky	890
Materská škola	49811
Školská jedáleň	27062
Vzdelávanie	142
Sociálne služby	369
Starostlivosť o starých občanov	829
Starostlivosť o rodinu a deti	3007
Pomoc deťom v hmotnej núdzi	8631
Prenesený výkon štátnej správy	770
ZŠ	296099
Separovaný zber komunálneho odpadu	235452
Projekt Spoznaj prírodu pri Hrone	4800
Rekonštrukcia centra obce	2700
Prístavby, stavebné úpravy rk kostola	2000
Ostatné kapitálové výdavky	255
Spolu výdavky	945478

Štruktúra príjmov podľa plnenia rozpočtu na rok 2013 (v Eur)

Položka	Rozpočet
Podiely na daniach v správe štátu	248563
Výnosy miestnych daní a poplatkov	87654
Nedaňové príjmy z vlastníctva a prevodu vlastníctva majetku obce	12029
Nedaňové príjmy z činnosti obce	36377
Výnosy z finančných prostriedkov	2
Príspevky na prenesený výkon štátnej správy	3483
Príspevky deťom v hmotnej núdzi	10092
Príspevky zo štátneho rozpočtu na opravu cestnej infraštruktúry	2125
Bežné transfery	25769
Školstvo – rozpočtová organizácia ZŠ	286974
Kapitálové príjmy	243123
Spolu príjmy	973068

Štruktúra a činnosť miestnej samosprávy

Vo funkčnom období 2010–2014 má obecné zastupiteľstvo 9 členov. Schôdze sa konajú spravidla 1x za 2 mesiace.

V obci je okrem obecného úradu aj sídlo matričného úradu.

Komunikácia s obyvateľmi prebieha zväčša prostredníctvom neformálnych stretnutí. Obec zabezpečuje vysielanie obecného rozhlasu a prevádzku oficiálnej internetovej stránky www.pohronskyruskov.sk. Stránka je postupne napĺňaná informačným obsahom.

2.1.12 Analýza pripravovaných projektov

V súčasnosti sú projektovo a technicky pripravené viaceré investičné projekty, ktoré uvádzame v nasledujúcom tabuľkovom prehľade.

Analýza stavu projektovej pripravenosti investícií

Názov investície	Oblasť	Rok začatia	Rok ukonč.	Tech. priprav.	Náklady v EUR	Zdroje financ.
Výstavba splaškovej kanalizácie	A	~	2017	PD	5 000 000	fondy EÚ
Rekonštrukcia materskej školy	A	~	2017	PD	100 000	fondy EÚ
Rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov	A	~	2017	PD	200 000	fondy EÚ
Vybudovanie oddychovej zóny	C	~	2016	PD	20 000	obec

2.1.13 Analýza silných stránok a slabých stránok územia

Hlavné vnútorné faktory rozvoja predstavujú silné stránky a slabé stránky, vyplývajúce z daností územia, vybudovanej lokálnej infraštruktúry. V nasledujúcom prehľade sú tieto faktory zoradené podľa ich vplyvu (vzostupne).

Silné stránky

- vybudovaná základná občianska vybavenosť – ZŠ, MŠ, zdravotné stredisko
- vybudovaná infraštruktúra zásobovania pitnou vodou, plynom, elektrickou energiou, telekomunikačná infraštruktúra
- vhodné podmienky pre rozvoj agroturistiky a vidieckeho turizmu
- prírodné podmienky vhodné pre poľnohospodárstvo
- tradícia poľnohospodárskej výroby, vzťah obyvateľstva k poľnohospodárskym aktivitám
- dostatok voľnej a kvalifikovanej pracovnej sily
- relatívne bezproblémové spolunažívanie obyvateľov rôznych národností
- živé tradície a tradičné remeslá

Slabé stránky

- chýbajúca kanalizácia
- zlý stav miestnych komunikácií
- nízky počet pracovných príležitostí v obci a ich nízka diverzita
- ekonomická nestabilita a nízka produktivita práce poľnohospodárskych subjektov
- chýbajúca infraštruktúra a služby pre cestovný ruch
- prítomnosť zdrojov prašnosti a hluku
- nízka aktivita záujmových združení a spolkov
- nízka ekologická stabilita územia
- nepriaznivá demografická situácia
- vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných
- nepriaznivá sociálna situácia obyvateľstva, nízka kúpyschopnosť obyvateľstva

2.2 Analýza vonkajšieho prostredia

2.2.1 Analýza regionálnych vzťahov a väzieb

Obec Pohronský Ruskov patrí na základe územno-správneho členenia do okresu Levice a Nitrianskeho kraja. Okres Levice má rozlohu 1551 km² a 120 995 obyvateľov. Ostal zachovaný v pôvodnom rozsahu aj po zmene územnosprávneho členenia v roku 1996. Rozlohou je najväčším okresom spomedzi všetkých 79 okresov v SR.

Obec je situovaná v juhozápadnej časti okresu. Okresné mesto Levice (36 310 obyv.) je od obce Pohronský Ruskov vzdialené 30 km severne, najbližším sídlom mestského typu sú však Želiezovce (7522 obyv.), ktoré sú od obce vzdialené 9 km. Druhým najbližším mestom je Štúrovo (12 000 obyv.), vo vzdialenosti do 50 km sa nachádzajú aj ďalšie stredne veľké mestá – Nové Zámky (42 000 obyv.), Ostrihom (30 000 obyv.).

Mesto Levice ako sídlo okresu a regionálne urbanistické centrum a mesto Nitra ako nadregionálne urbanistické centrum a sídlo kraja sa nachádzajú pomerne ďaleko od obce Pohronský Ruskov, na periférii ich pôsobnosti. Preto sa prejavuje aj vplyv regionálnych urbanistických centier Nové Zámky a Štúrovo.

Mesto Levice je spádovým územím pre obyvateľov obcí okresu z hľadiska dochádzky za občianskou vybavenosťou – majú tu sídlo zariadenia vyššej občianskej vybavenosti (administratíva, školstvo, zdravotníctvo). Po etablovaní nových výrobných podnikov sa stáva čoraz významnejším cieľovým miestom dochádzky za prácou. Mesto Želiezovce v období strediskovej sústavy osídlenia plnilo funkciu strediska obvodného významu a koncentrovalo niektoré zariadenia občianskej vybavenosti – základné a stredné školy, nemocnicu s poliklinikou. Do roku 1960 bolo v Želiezovciach sídlo okresu.

Obec Pohronský Ruskov v minulosti, v 70.–80. rokoch 20. storočia, bola klasifikovaná ako stredisko miestneho významu. Podľa aktuálneho ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja zaradená medzi centrá lokálneho významu. Z hľadiska zabezpečenia základnej občianskej vybavenosti v oblasti vzdelávania a zdravotníctva predstavujú spádové územie obce Hronovce a Čata.

Obec Pohronský Ruskov má výhodnú polohu na dopravných koridoroch regionálneho až nadregionálneho významu, čo predstavuje značný rozvojový potenciál pre obec i priľahlý región. Obec leží na ceste I. triedy č. I/76 a železničnej trati č. 152 Štúrovo – Levice. Cesta I/76 je dôležitou komunikačno-sídelnou osou regiónu dolného Pohronia (podľa klasifikácie KÚRS je klasifikovaná ako pohronská sídelná rozvojová os nadregionálneho významu). Význam tejto dopravnej trasy vzrástol najmä po sprístupnení mosta Márie Valérie, ktorý spojil Štúrovo a Ostrihom. Na tejto komunikačno-sídelnej osi je lineárne zoskupený väčší počet obcí, pričom v danej časti sídelnej osi vytvárajú takmer súvislý sídelný pás obcí Čata – Pohronský Ruskov – Hronovce. Tieto obce reprezentujú kategóriu stredne veľkých obcí s počtom obyvateľov od 1000 do 2000 obyvateľov: Pohronský Ruskov (1258 obyv.), Čata (1191 obyv.), Biňa (1466 obyv.), Kamenín (1502 obyv.), Kamenný Most (1044 obyv.); jediným väčším sídlom je mesto Želiezovce. Naopak, osídlenie na bočných vetvách tejto sídelnej osi je redšie a tvoria ho menšie obce.

S obcami na pohronskej sídelnej osi sa vyvinuli intenzívne medzisídelné vzťahy, ktoré iniciovali vznik medziobecnej spolupráce v rámci viacerých združení:

- mikroregión Dolné Pohronie a Južná časť Podunajska so sídlom v Kamennom Moste (členom mikroregiónu je 15 obcí)
- novozaložené občianske združenie Kvetnianska sa orientuje na koordináciu aktivít v oblasti odpadového hospodárstva (členom združenia je 14 obcí – Pohronský Ruskov, Hronovce, Tekovské Lužany, Čaka, Čata, Nýrovce, Plavé Vozokany, Máláš, Kuraľany, Keť, Farná, Veľké Ludince).

Katastrálne územie obce Pohronský Ruskov hraničí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami:

- k. ú. Čajakovo (Hronovce) – na severe
- k. ú. Malé Ludince – na východe
- k. ú. Čata – na juhu
- k. ú. Keť – na západe

Má nepravidelný tvar, pretiahnutý vo východno-západnom smere, podobne ako väčšina katastrálnych území na Dolnohronskej sídelnej osi.

2.2.2 Analýza hlavných vonkajších faktorov rozvoja a ich vplyvu

Hlavné vonkajšie faktory rozvoja predstavujú príležitosti a ohrozenia, vyplývajúce z pôsobenia vonkajších síl a vplyvov. V nasledujúcom prehľade sú tieto faktory zoradené podľa ich vplyvu (vzostupne).

Príležitosti

- poloha na významnej sídelnej rozvojovej osi
- blízkosť centier cestovného ruchu (Štúrovo, Podhájska)
- dopravné napojenie prostredníctvom cesty I. triedy a železnice
- revitalizácia a nové využitie starých priemyselných území
- stabilizácia počtu obyvateľov
- možnosť samozásobenia agrárnymi produktmi pre slabšie sociálne skupiny a v prípade krízových období
- zapojenie nezamestnaných do verejnoprospešných prác pre udržanie pracovných návykov
- výhoda relatívne nízkej ceny pozemkov a nehnuteľností, ako aj relatívne nízkej úrovne miezd v regióne v porovnaní s celoštátnym priemerom

- predpoklad koncepčného a kvalifikovaného rozvoja obce na základe plánovacích dokumentov (ÚPN, PHSR)
- sformovanie štruktúr medziobecnej spolupráce – združenia obcí
- využitie prihraničnej polohy na cezhraničnú spoluprácu
- dostatočné možnosti a efektívne využívanie finančných prostriedkov z EÚ na financovanie priorít obce

Ohrozenia

- nedostatok verejných financií na dobudovanie a rekonštrukciu technickej infraštruktúry
- nízka konkurencieschopnosť vidieckej ekonomiky v dôsledku nízkej produktivity a nerozvinutej trhovej infraštruktúry
- nedostatočný kapitál na oživenie poľnohospodárskej výroby a spracovateľského priemyslu – nedostatok vhodných úverových schém pre vidiek
- nedostatočná aktívna politika zamestnanosti na trhu práce
- nedostatočná legislatívna a finančná podpora malého a stredného podnikania
- znižovanie miery sociálnej kohézie medzi rôznymi sociálnymi skupinami v dôsledku prisťahovania vyšších príjmových skupín obyvateľov a riziko z toho vyplývajúcich konfliktov
- konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy
- odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou mimo obce
- opúšťanie tradičných modelov a vidieckeho štýlu života
- starnutie obyvateľstva, rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku
- ďalší útlm železničnej dopravy, zhoršenie spojenia s okresným mestom
- časté a neprehľadné zmeny legislatívy
- sektorový prístup k riešeniu rozvojových problémov
- ďalší nárast dlhodobej nezamestnanosti, možná kriminalita ťažko zamestnateľných skupín obyvateľstva
- odchod pracovných síl do iných regiónov a do zahraničia
- administratívna náročnosť získavania finančných prostriedkov z fondov EÚ

2.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia

V tejto podkapitole sú obsiahnuté z predchádzajúcich analýz vyplývajúce závery v podobe syntéz. Sú medzikrokom medzi analýzami a tvorbou stratégie. Ich podstatou je vyhodnotenie a sumarizácia analytického materiálu s cieľom odvodiť z nich kľúčové piliere stratégie, problémové okruhy, ktorým je nutné venovať pozornosť.

Ide o nasledovné syntetizujúce analýzy:

- SWOT analýza (s priradením bodových hodnôt jednotlivým položkám)
- STEEP analýza
- analýza problémov a možných rizík

2.3.1 SWOT analýza

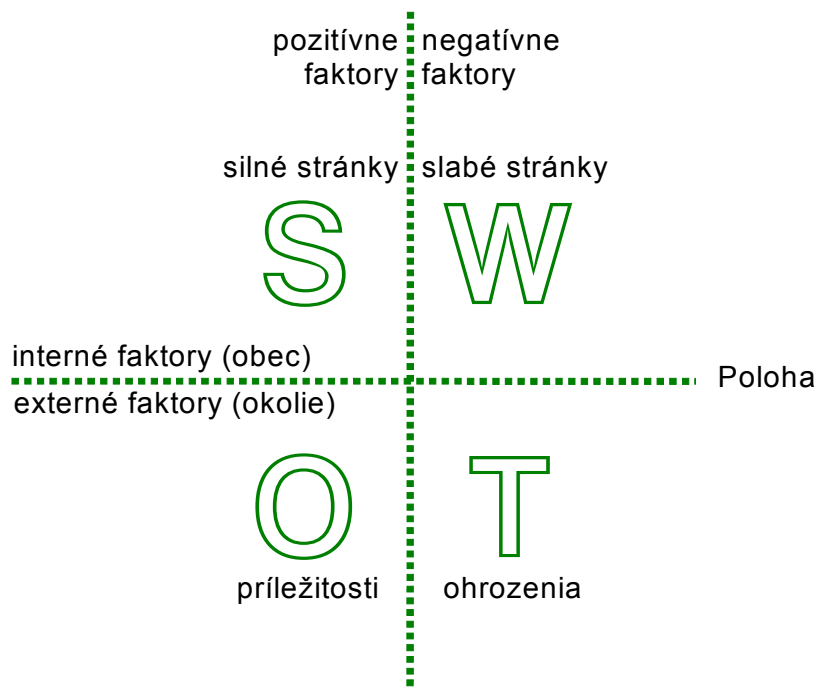
SWOT analýza poskytuje celostný pohľad na situáciu obce – na jej silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja. Na základe SWOT analýzy možno presnejšie definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by zužitkovali najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, na rozvoj ktorých sa treba orientovať. Z tohto dôvodu nie je vhodné jej členenie podľa sektorov.

Okrem analýz stavu daného územia je predmetom záujmu aj okolité prostredie, indukujúce pozitívne alebo negatívne vplyvy. Na základe toho sa SWOT analýza člení na analýzu interného prostredia a analýzu externého prostredia.

Podľa povahy sledovaných javov sa v SWOT analýze rozlišujú pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú faktory indukujúce rozvojové procesy. Negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problémy – disparity.

Jednotlivé položky v SWOT analýze sú vážené, čo znamená, že sú im priradené bodové hodnoty od 1 do 5, ktoré vyjadrujú mieru ich závažnosti. Položky s najvyššími bodovými hodnotami potom predstavujú hlavné faktory rozvoja, resp. kľúčové disparity.

Princíp SWOT analýzy

Zdroj: vlastné spracovanie

Silné stránky (S)

S1 vybudovaná základná občianska vybavenosť – ZŠ, MŠ, zdravotné stredisko	5
S2 vybudovaná infraštruktúra zásobovania pitnou vodou, plynom, elektrickou energiou, telekomunikačná infraštruktúra	5
S3 vhodné podmienky pre rozvoj agroturistiky a vidieckeho turizmu	4
S4 prírodné podmienky vhodné pre poľnohospodárstvo	3
S5 tradícia poľnohospodárskej výroby, vzťah obyvateľstva k poľnohospodárskym aktivitám	3
S6 dostatok voľnej a kvalifikovanej pracovnej sily	3
S7 relatívne bezproblémové spolunažívanie obyvateľov rôznych národností	2
S8 živé tradície a tradičné remeslá	1

Slabé stránky (W)

W1 chýbajúca kanalizácia	5
W2 zlý stav miestnych komunikácií	5
W3 nízky počet pracovných príležitostí v obci a ich nízka diverzita	4
W4 ekonomická nestabilita a nízka produktivita práce poľnohospodárskych subjektov	3
W5 chýbajúca infraštruktúra a služby pre cestovný ruch	3
W6 prítomnosť zdrojov prašnosti a hluku	2
W7 nízka aktivita záujmových združení a spolkov	2
W8 nízka ekologická stabilita územia	2
W9 nepriaznivá demografická situácia	2
W10 vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných	2
W11 nepriaznivá sociálna situácia obyvateľstva, nízka kúpyschopnosť obyvateľstva	1

Príležitosti (O)

O1 poloha na významnej sídelnej rozvojovej osi	5
O2 blízkosť centier cestovného ruchu (Štúrovo, Podhájska)	5
O3 dopravné napojenie prostredníctvom cesty I. triedy a železnice	5
O4 revitalizácia a nové využitie starých priemyselných území	4
O5 stabilizácia počtu obyvateľov	4
O6 možnosť samozásobenia agrárnymi produktmi pre slabšie sociálne skupiny a v prípade krízových období	3
O7 zapojenie nezamestnaných do verejnoprospešných prác pre udržanie pracovných návykov	3
O8 výhoda relatívne nízkej ceny pozemkov a nehnuteľností, ako aj relatívne nízkej úrovne miezd v regióne v porovnaní s celoštátnym priemerom	3
O9 predpoklad koncepčného a kvalifikovaného rozvoja obce na základe plánovacích dokumentov (ÚPN, PHSR)	3
O10 sformovanie štruktúr medziobecnej spolupráce – združenia obcí	2
O11 využitie prihraničnej polohy na cezhraničnú spoluprácu	1
O12 dostatočné možnosti a efektívne využívanie finančných prostriedkov z EÚ na financovanie priorít obce	1

Ohrozenia (T)

T1 nedostatok verejných financií na dobudovanie a rekonštrukciu technickej infraštruktúry	5
T2 nízka konkurencieschopnosť vidieckej ekonomiky v dôsledku nízkej produktivity a nerozvinutej trhovej infraštruktúry	4
T3 nedostatočný kapitál na oživenie poľnohospodárskej výroby a spracovateľského priemyslu – nedostatok vhodných úverových schém pre vidiek	4
T4 nedostatočná aktívna politika zamestnanosti na trhu práce	3
T5 nedostatočná legislatívna a finančná podpora malého a stredného podnikania	3
T6 znižovanie miery sociálnej kohézie medzi rôznymi sociálnymi skupinami v dôsledku prisťahovania vyšších príjmových skupín obyvateľov a riziko z toho vyplývajúcich konfliktov	3
T7 konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy	3
T8 odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou mimo obce	3
T9 opúšťanie tradičných modelov a vidieckeho štýlu života	3
T10 starnutie obyvateľstva, rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku	3
T11 ďalší útlm železničnej dopravy, zhoršenie spojenia s okresným mestom	3
T12 časté a neprehľadné zmeny legislatívy	2
T13 sektorový prístup k riešeniu rozvojových problémov	2
T14 ďalší nárast dlhodobej nezamestnanosti, možná kriminalita ťažko zamestnateľných skupín obyvateľstva	2
T15 odchod pracovných síl do iných regiónov a do zahraničia	1
T16 administratívna náročnosť získavania finančných prostriedkov z fondov EÚ	1

2.3.2 STEEP analýza

STEER analýza je analýzou jednotlivých častí vonkajšieho prostredia, ktoré majú vplyv na daný subjekt, t.j. na obec. Analyzované sú faktory spoločenské – sociálne, demografické, hodnotové (S), technologické (T), ekonomické (E), ekologické (E), politické (P). Podstatou je ujasniť si, ktoré vonkajšie faktory, ktoré obec väčšinou vôbec nemôže ovplyvniť, majú na ňu významný vplyv.

STEER analýza obce

Faktory	
Spoločenské	<ul style="list-style-type: none">▪ demografické zmeny▪ zmeny postojov a správania populácie▪ zmeny preferencií zákazníkov
Technologické	<ul style="list-style-type: none">▪ úroveň technológie poskytovateľa▪ dostupná / využívaná technológia▪ technológie pre kontakt s verejnosťou
Ekonomické	<ul style="list-style-type: none">▪ nové príležitosti a investori▪ dodatočné finančné zdroje▪ vplyv daňovej politiky
Ekologické	<ul style="list-style-type: none">▪ dopady investičných projektov na životné prostredie▪ environmentálna politika▪ podpora tvorby a ochrany životného prostredia
Politické	<ul style="list-style-type: none">▪ vládne sektorové politiky▪ legislatíva▪ zmeny centrálnej vlády▪ zmeny vo vedení obce a v samosprávnom orgáne

2.3.3 Analýza problémov a možných rizík

Analýza problémov pomenúva hlavné nedostatky (disparity), na riešenie ktorých sa treba zamerať. Vychádza zo SWOT analýzy a dopĺňa ju o ďalšie faktory, ktoré neboli zaradené medzi slabé stránky a hrozby. Okrem primárneho problému sú predmetom analýzy aj ich následky (súčasný, resp. potenciálny). Výsledky tejto analýzy sú dôležité pre stanovenie prioritných oblastí, ktoré vyžadujú prioritné riešenie a výber vhodných projektov, aktivít a opatrení, ktoré by tieto problémy pomohli eliminovať.

Riziká ďalšieho vývoja, s uvedením zdrojov rizík, dôsledkov a odhadu pravdepodobnosti výskytu, sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Individuálne	nezáujem obyvateľov (potenciálnych užívateľov)	užívatelia	nerealizácia aktivít	50%
Technické	chyby projektovej dokumentácie	PD	dodatočné náklady	10%
	problémy pri verejnom obstarávaní	legislatíva		20%
	poruchovosť systémov	technológia		20%
Ekologické	nedostatočná starostlivosť o zložky krajiny	užívatelia pôdy	degradácia krajiny / výsledkov	30%
Sociálne	medziľudské vzťahy	obyvatelia	nerealizácia aktivít	20%
Ekonomické	nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP, dotácie	externý	nerealizácia projektov / aktivít	70%

Analýza príčin a dôsledkov problémov

Z analýzy problémov vyplýva, že väčšinou nejde o izolované problémy, ale navzájom medzi sebou súvisia, pričom je medzi nimi možné sledovať kauzálne vzťahy, t.j. príčina – dôsledok. Okrem primárneho problému sú teda predmetom analýzy aj ich následky (súčasné, resp. potenciálne).

V prípade riešeného územia sa objavujú tieto hlavné problémy a ich následky:

- chýbajúca kanalizácia → riziko znečistenia životného prostredia, nízky štandard bývania
- nedostatok pracovných príležitostí → nízka životná úroveň kúpyschopnosť obyvateľstva, vyššie riziko sociálnych problémov a výskytu sociopatologických javov → odchod obyvateľov za prácou mimo obce
- nerozvinuté služby pre cestovný ruch → nízka atraktivita pre návštevníkov obce → pokračovanie hospodárskeho úpadku
- nezáujem investorov → nevyužitie staré priemyselné areály → ohrozenie životného prostredia
- nepriaznivý stavebnotechnický stav niektorých budov občianskej vybavenosti → následok: nízky hygienický štandard, vysoké nároky na spotrebu energie
- znižovanie počtu spojov, zlý stav miestnych komunikácií → nevyhovujúca dostupnosť → nízka atraktivita pre bývanie i podnikanie
- chýbajúce chodníky a cyklotrasy → riziko dopravných kolízií, ohrozenie chodcov a cyklistov

- nízka ekologická stabilita územia → vyššia pravdepodobnosť výskytu živelných pohrôm, vyčerpanie ekologických potenciálov krajiny, obmedzené možnosti pre rekreáciu v krajine
- nedostatok možností pre spoločenské aktivity → znižovanie súdržnosti miestnej komunity
- nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve → nezáujem o podnikanie v poľnohospodárstve → neudržiavaná krajina

2.3.4 Prognóza budúceho vývoja a identifikácia východísk

Prognóza budúceho vývoja je v neustále sa meniacich podmienkach značne zložitá a v podstate nemožná. Možné je však uvažovať o troch odlišných scenároch rozvoja – optimistickom, pesimistickom a neutrálnom. Navrhnutá stratégia rozvoja je v zásade postavená na optimistickom scenári rozvoja.

Zo SWOT analýzy a z analýzy problémov vyplynuli hlavné faktory rozvoja obce a kľúčové disparity.

V rámci SWOT analýzy silné stránky a príležitosti identifikujú hlavné faktory rozvoja – t.j. **rozvojový potenciál**. Kľúčové disparity, t.j. **limity rozvoja územia** sú výstupom analýzy problémov a podporené sú slabými stránkami a ohrozeniami identifikovanými v SWOT analýze. Tieto faktory predstavujú hlavné východiská pre stanovenie stratégie rozvoja obce. Ťažiskovo by stratégia mala byť orientovaná na elimináciu slabých stránok a maximálne využitie príležitostí (stratégia WO).

2.4 Analýza názorov a rozvojových preferencií verejnosti

Cieľom prieskumu názorov obyvateľov obce bolo získať objektívne vstupy pre diagnostiku situácie obce a stanovenie rozvojovej stratégie. Pre realizáciu prieskumu bola zvolená forma dotazníkového prieskumu. Dotazník v 2 jazykových mutáciách (v maďarskom jazyku a slovenskom jazyku) bol distribuovaný do všetkých domácností a zverejnený aj na internetovej stránke obce www.pohronskyruskov.sk. Konečný termín pre doručenie vyplnených dotazníkov bol stanovený do 31.7.2014. Spolu bolo odovzdaných 230 dotazníkov, z toho 100 v slovenskom jazyku a 130 v maďarskom jazyku.

Dotazník bol koncipovaný tak, aby na otázky bolo možné odpovedať výberom jednej alebo viacerých možností spomedzi predvolených odpovedí alebo ohodnotením všetkých predložených možností. Štruktúru dotazníka tvorili 4 hlavné otázky a 3 doplňujúce otázky. Výber predvolených odpovedí vychádzal z predchádzajúcich analýz obce a návrhov rozvojových zámerov, je preto špecifický výlučne pre obec Pohronský Ruskov. Pri viacerých otázkach bol vymedzený priestor aj na doplňujúce odpovede, komentáre a pripomienky.

Hlavné výhody obce

Prvá otázka zisťovala vnímanie silných stránok obce zo strany obyvateľov, pričom bola možnosť výberu 3-5 odpovedí z 10 predvolených odpovedí. Vo viac ako polovici dotazníkov sa vyskytli až 3 z predvolených odpovedí. Pozitívne je vnímaná výhoda polohy na hlavnom dopravnom ťahu. Obyvatelia si tiež cenia dostupnosť základnej občianskej vybavenosti v obci – lekárskej starostlivosti a vzdelávacích zariadení.

Poradie	Znenie odpovede	% výskytu odp.
1.	výhodná poloha na hlavnom dopravnom ťahu	70
2.	kvalitná lekárska starostlivosť v obci	68
3.	dostupnosť vzdelávacích zariadení v obci (ZŠ, MŠ)	55
4.	krajinársky atraktívne prostredie v blízkosti Hrona	45
5.	dobré prírodné podmienky pre poľnohospodárstvo	36
6.	žiadne znečisťujúce prevádzky v obci	30
7.	vybudovaná základná občianska vybavenosť	28
8.	zachovaný vidiecky charakter obce	17
9.	zachované historické pamiatky	8
10.	intenzívna spolupráca medzi okolitými obcami v rámci mikroregiónu	7

Hlavné nevýhody a problémy obce

Druhá otázka sa týkala vnímania slabých stránok a negatívnych javov, pri rovnakých podmienkach voľby odpovedí ako v 1. otázke. Podľa predpokladov, ako najzávažnejšie vyplynuli 2 problémy – jednak skutočnosť, že v obci nie je kanalizácia a tiež ekonomický faktor nedostatku pracovných príležitostí v obci, z čoho pre obyvateľov vyplýva nutnosť

dochádzania za prácou, ale aj vysoká miera nezamestnanosti vzhľadom na hospodársku situáciu celého regiónu. Za ďalšie relevantné problémy, ktoré označilo 34 – 38,2% respondentov, sú považované chýbajúce chodníky, nevyhovujúci stav niektorých komunikácií, ako aj verejných budov, zaťaženie nadmernou tranzitnou dopravou a problematické dopravné spojenie s okresným mestom.

Poradie	Znenie odpovede	% výskytu odp.
1.	nutnosť dochádzania za prácou / nedostatok pracovných príležitostí v obci	80
2.	chýbajúca kanalizácia	63
3.	chýbajúce chodníky	38,3
4.-5.	zlý stav verejných budov	37,8
4.-5.	nevyhovujúci stav niektorých komunikácií	37,8
6.	zaťaženie nadmernou tranzitnou dopravou	37
7.	problematické dopravné spojenie s okresným mestom	34
8.	obmedzené spektrum služieb a obchodných prevádzok v obci	17,4
9.	absencia záujmových združení a spolkov	16,5
10.-11.	slabo vybudovaná infraštruktúra pre cestovný ruch	16
10.-11.	zanikajú tradície, remeslá a folklór	16

Hodnotenie služieb

Obyvatelia mali ohodnotiť služby poskytované zo strany obce alebo inými subjektmi použitím hodnotiacej škály od 1 do 5 (1 = najlepšie, 5 = najhoršie) a uviesť prípadný komentár. Pozitívne hodnotenie získala miestna administratíva a pomerne nedávno zavádzaný systém separovaného zberu a odvozu odpadu a miestne vzdelávacie inštitúcie. Obyvatelia na druhej strane poukázali na nevyhovujúci stav miestnych komunikácií, technickej infraštruktúry, riedke železničné spojenie; ďalej za závažný problém považujú bezpečnosť a ochranu majetku.

Okrem toho viacerí obyvatelia v dotazníku upozornili na problém nedostatku spojov, predovšetkým večer a počas víkendov, čiernych skládok a devastovaných plôch pri železničnej stanici a v centre obce pri cukrovare i na mnohých ďalších miestach. Jednotlivo boli konštatované problémy vandalizmu, ilegálneho výrubu drevín pri Hrone, stav komínov na obecných bytových domoch, problém s vývozom žúmp, zaburinenie inváznymi rastlinami, nedostatok sociálnych bytov, chýbajúce klubové priestory pre mládež a seniorov, chýbajúca športová hala.

Poradie	Znenie odpovede	priemerné hodnotenie
1.	miestna administratíva (obecný úrad)	1,71
2.	odvoz odpadu a separovaný zber	1,88
3.	miestne vzdelávacie inštitúcie (MŠ, ZŠ)	1,89
4.	miestne médiá (miestny rozhlas, webstránka)	2,03
5.	verejná autobusová doprava	2,28
6.	miestna samospráva (obecné zastupiteľstvo)	2,29
7.	údržba a stav komunikácií	2,68
8.	technická infraštruktúra	2,73
9.	bezpečnosť a ochrana majetku	3,05
10.	verejná železničná doprava	3,25

V ďalšej otázke mali obyvatelia uviesť služby alebo obchodné prevádzky, ktoré im v obci chýbajú.

Najčastejšie žiadané boli mäsiarstvo, reštaurácia / pizzeria, cukráreň, bankomat, základná škola s vyuč. jazykom maďarským a rôzne špecializované prevádzky maloobchodu – z nich hlavne železiarstvo / domáce potreby, obchody s oblečením a obuvou, elektropredajňa.

V menšom počte odpovedí sa uvádzali aj výkup druhotných surovín, čerpacia stanica pohonných hmôt, predaj zmrzliny, rýchle občerstvenie, drogéria, papiernictvo, kvetinárstvo, tržnica, stavebniny, kamenárstvo, obchod s potrebami pre poľnohospodárov. Ďalej boli žiadané služby ako kaderníctvo, viac ambulancií odborných lekárov, centrum voľného času, čistiareň odevov, krajčírstvo, kozmetika, obecná polícia, služby pomoci seniorom, autoservis. V oblasti športu a rekreácie obyvateľom chýbajú ranč s parkom, tenisové kurty, hokejbalové ihrisko, možnosti pre zábavu mladých - diskotéky.

Hodnotenie aspektov kvality života

Obyvatelia mali ohodnotiť špecifické možnosti a podmienky v obci, ako aj sociálne javy, ktoré sú hlavnými faktormi kvality života v obci. Hodnotilo sa použitím škály od 1 do 5 (1 = najlepšie, 5 = najhoršie), s možnosťou uvedenia prípadného komentára. V dotazníkovom prieskume žiadny z aspektov kvality života nezískal dobré hodnotenie. Výrazne najhoršie však bolo hodnotenie ponuky pracovných príležitostí s priemerným hodnotením 4,3.

Poradie	Znenie odpovede	priemerné hodnotenie
1.	ponuka služieb a obchodov	2,48
2.	možnosti pre šport a rekreáciu	2,65
3.	kvalita životného prostredia	2,67
4.	medziľudské vzťahy	3,02
5.	možnosti kultúrneho vyžitia	3,18
6.	záujem obyvateľov o veci verejné	3,23
7.	ponuka pracovných príležitostí	4,30

Oblasti a aktivity, na ktoré by sa v obci v budúcnosti sústrediť rozvoj obce

Preferencie konkrétnych rozvojových zámerov boli predmetom prieskumu v 6. otázke. Spomedzi 19 predvolených možností bol možný výber 5-8 odpovedí. Z odpovedí vyplynuli 3 najvýznamnejšie priority, ktoré sú odrazom identifikovaných problémov: vybudovanie kanalizácie, podpora vzniku priemyselného parku, práca s deťmi a mládežou. Aj ďalšie rozvojové zámery získali značné a pomerne vyrovnané preferencie. Viac ako v 30% dotazníkov boli označené: organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí pre obyvateľov, výstavba finančne dostupných nájomných bytov, rekonštrukcia verejných budov, rozširovanie ponuky nákupných možností a služieb, výstavba peších chodníkov, vytvorenie atraktívnych verejných priestorov, revitalizácia verejnej zelene v obci, rekonštrukcia ciest, vybudovanie nových športových zariadení a ihrísk.

Poradie	Znenie odpovede	% výskytu odp.
1.	vybudovanie kanalizácie	66
2.	práca s deťmi a mládežou	63
3.	podpora vzniku priemyselného parku	61
4.-5.	organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí pre obyvateľov	46
4.-5.	výstavba finančne dostupných nájomných bytov	46
6.	rekonštrukcia verejných budov (MŠ, OcÚ, kultúrny dom)	39
7.	rozširovanie ponuky nákupných možností a služieb	38
8.	výstavba peších chodníkov	37
9.	vytvorenie atraktívnych verejných priestorov	36
10.	revitalizácia verejnej zelene v obci	35,2
11.	rekonštrukcia ciest	34,7
12.	vybudovanie nových športových zariadení a ihrísk	33
13.	výsadba zelene v katastri obce	27
14.	vybudovanie regionálnych a miestnych cyklotrás	26
15.	vybudovanie detských ihrísk	24
16.	podpora cestovného ruchu, agroturistiky, ubytovacích kapacít	23,9
17.	otváranie nových lokalít pre výstavbu rodinných domov	21
18.	zavádzanie prvkov e-governmentu v miestnej samospráve	14
19.	vydávanie informačných a propagačných materiálov o obci	13

V poslednej otázke bola možnosť uviesť konkrétne námety a projekty, ktoré navrhujú v obci realizovať. Obyvatelia navrhovali realizovať zväčša priority z predchádzajúcej otázky – predovšetkým vybudovanie kanalizácie. Ďalej sa v mnohých dotazníkoch vyskytli námety rekonštruovať historické budovy bývalej materskej školy a školskej jedálne (resp. dať ich do prenájmu), ako aj odstrániť skládky pri cukrovare a železnici a namiesto nich vytvoriť park.

V menšom počte obyvatelia navrhovali aj: vybudovať ihrisko v dolnej časti obce, vytvoriť možnosti pre cvičenie pre mladých / fitness, lezeckú stenu, zveľadiť priestory a objekty pri

hlavnej ceste, resp. vytvoríť pri ceste atrakcie pre návštevníkov, zväčšiť prístrešok pred domom smútku, zaviesť kamerový systém, vytvoríť upravené parkové priestranstvá pred cukrovarom, využiť lúku pri Hrone ako oddychové miesto (s altánkom), prebudovať komín cukrovaru na rozhľadňu, motivovať obyvateľov k udržiavaniu poriadku – usporiadať súťaže pre obyvateľov – napr. súťaž o najkrajšiu ulicu, poriadať kurzy pre dospelých, najmä nezamestnaných, vybudovať zábavné centrum, plaváreň, obnoviť telocvičňu na volejbal a hádzanú, zriadiť internetovú kaviareň, vybudovať optický kábel na káblový internet, zriadenie kamerového systému v centre, prestavba cukrovarských budov na sociálne byty, odpredaj nájomných bytov do osobného vlastníctva, zriadiť dom dôchodcov, usporadúvať letné tábory pre deti, zábavný program po každom futbalovom zápase, vymaľovať silo, využitie verejnoprospešných prác na výsadbu stromov, oprava vedľajších ciest.

3. Strategická časť

3.1 Strategická vízia

Predmetom strategickej vízie je zodpovedanie otázky „ako by obec mala vyzeráť v budúcnosti“. Nasledujúca vízia vyplynula z hodnotiacich analýz (SWOT, analýza problémov a rizík) a sú v nej priamo zakomponované aj prania a predstavy obyvateľov. Strategická vízia predstavuje ekvivalent globálneho cieľa.

Vízia obce Pohronský Ruskov:

„Pohronský Ruskov bude znovu významným centrom Dolného Pohronia, miestom, kde sa dobre býva i podniká, a kde sa spájajú tradície s moderným životným štýlom.“

3.2 Návrh a opis stratégie

V prípade obce Pohronský Ruskov sa stratégia zameriava na elimináciu problémov obce a ohrození vyplývajúcich z externého prostredia. Potrebné je presadzovať komplexnú a vyváženú stratégiu rozvoja, ktorá bude sledovať nasledujúce priority:

- A – Obec s rozvinutou základnou infraštruktúrou
- B – Obec s kvalitným životným prostredím
- C – Obec atraktívna pre obyvateľov i návštevníkov

Ad. A

Kvalitná a všestranne rozvinutá infraštruktúra je základným predpokladom kvality bývania a života v obci. Od nej závisí, či sa obci podarí pritiahnúť nových obyvateľov a či obyvatelia budú ochotní v obci zotrvať. Tento faktor je podstatný aj pre rozvoj podnikania. Z hľadiska technickej infraštruktúry je prioritou vybudovanie kanalizácie, potrebné je zlepšiť stav verejných budov a stav dopravnej infraštruktúry.

Ad. B

V obci a jej okolí je deficit prvkov prírodného charakteru. Pri realizácii ekostabilizačných opatrení a výsadbe zelene v obci je treba okrem ekologického hľadiska brať do úvahy aj nemenej významné estetické aspekty. Líniová zeleň by sa mala vysadiť a revitalizovať aj v zastavanom území, v existujúcich a nových uliciach. Osobitnú pozornosť je treba venovať odstraňovaniu environmentálnych záťaží po bývalom cukrovare a početných smetísk a devastovaných plôch v samotnej obci i katastri. Súčasne je treba podporovať environmentálne povedomie obyvateľov formou spoločných akcií a osvedy.

Ad. C

Z hľadiska aktívnej podpory rozvojovej stratégie je potrebné zamerať sa hlavne na zhodnocovanie potenciálov cestovného ruchu, zlepšovanie jeho materiálo-technickej

základne, rozširovanie ponuky služieb a koordináciu jednotlivých aktivít. Potenciál rozvoja má agroturistika, cykloturistika, vodná turistika, poznávací cestovný ruch. Viaceré aktivity v oblasti cestovného ruchu je vhodné koordinovať s okolitými obcami. V obci je potrebné podporovať vznik stravovacích a ubytovacích zariadení, ako aj iných atraktivít, založených napríklad na prezentácii tradičných remesiel. Pre prezentáciu histórie a tradícií je vhodné uskutočniť aj ďalšie projekty – obnovovať postupne kultúrne pamiatky, vytvoriť expozíciu cukrovarníctva a miestnych tradícií.

Súčasne je potrebné podporovať podnikateľské aktivity – drobné podnikanie a hľadať možnosti rozvoja priemyselnej výroby, ktorá v podobe cukrovaru mala v obci dlhú tradíciu.

Pestrý kultúrno-spoločenský život je dôležitým predpokladom udržiavania spolupatričnosti obyvateľov a budovania miestneho povedomia. Pokračovať treba v osvedčených aktivitách a udržiavať vyvážené spektrum podujatí, vyprofilovať ponuku rôznych podujatí, ktoré by boli v priebehu roka rovnomerne rozložené a oslovovali by viaceré vekové skupiny. Kultúrno-spoločenský život by obohatila aj kultúrna výmena a spolupráca so zahraničnou partnerskou obcou.

3.3 Strategické ciele

Strategické ciele nemajú charakter „hotových návrhov“, ale reprezentujú istú filozofiu prístupu k riešeniu problémov, ktorú naznačila už strategická vízia. Strategické ciele sú špecifické – t.j. sú viazané na 3 vytypované priority –

- A – Obec s rozvinutou základnou infraštruktúrou
- B – Obec s kvalitnou infraštruktúrou a životným prostredím
- C – Obec atraktívna pre obyvateľov i návštevníkov

Priority budú predstavovať hlavné oblasti smerovania finančnej a organizačnej podpory rozvoja.

Hierarchia strategických cieľov a opatrení

Vízia obce Pohronský Ruskov

Pohronský Ruskov bude znovu významným centrom Dolného Pohronia, miestom, kde sa dobre býva i podniká, a kde sa spájajú tradície s moderným životným štýlom.

Priorita A		Priorita B		Priorita C	
Obec s rozvinutou základnou infraštruktúrou		Obec s kvalitným životným prostredím		Obec atraktívna pre obyvateľov i návštevníkov	
Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ
Opatrenie A.1	Opatrenie A.2	Opatrenie B.1	Opatrenie B.2	Opatrenie C.1	Opatrenie C.2
Cieľ	Cieľ	Cieľ		Cieľ	Cieľ
Opatrenie A.3	Opatrenie A.4	Opatrenie B.3		Opatrenie C.3	Opatrenie C.4
Cieľ				Cieľ	Cieľ
Opatrenie A.5				Opatrenie C.5	Opatrenie C.6
				Cieľ	Cieľ
				Opatrenie C.7	Opatrenie C.8
				Cieľ	
				Opatrenie C.9	

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritu A – Obec s rozvinutou základnou infraštruktúrou

Cieľ A.1: Ekologické riešenie odvádzania odpadových vôd

Cieľ A.2 Zlepšenie stavu verejných budov

Cieľ A.3 Rozšírenie infraštruktúry sociálnych služieb

Cieľ A.4 Zlepšenie stavu miestnej dopravnej infraštruktúry

Cieľ A.5 Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry

- Opatrenie A.1 Investície do technickej a dopravnej infraštruktúry
- Opatrenie A.2 Rekonštrukcia budov vo vlastníctve obce
- Opatrenie A.3 Budovanie infraštruktúry cyklistickej dopravy
- Opatrenie A.4 Podpora individuálnej bytovej výstavby
- Opatrenie A.5 Investície do technickej infraštruktúry

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritu B – Obec s kvalitným životným prostredím

Cieľ B.1 Presadzovanie ekologických prístupov k prírodným zdrojom

Cieľ B.2 Zvýšenie krajinoekologických kvalít územia

Cieľ B.3 Posilnenie environmentálneho povedomia obyvateľov

- Opatrenie B.1 Výstavba budov a zariadení nekomerčnej vybavenosti
- Opatrenie B.2 Podpora mladých rodín pri zabezpečení bývania
- Opatrenie B.3 Podpora podnikania v obci

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritu C – Obec atraktívna pre obyvateľov i návštevníkov

Cieľ C.1 Vybudovanie materiálnej základne cestovného ruchu

Cieľ C.2 Vznik nových služieb a aktivít v oblasti cestovného ruchu

Cieľ C.3 Prezentácia histórie a tradícií obce

Cieľ C.4 Podpora komunitného života

Cieľ C.5 Zvýšenie funkčných hodnôt verejných priestranstiev

Cieľ C.6 Podpora podnikania a vzniku pracovných príležitostí

Cieľ C.7 Cenovo dostupné bývanie

Cieľ C.8 Podpora rozvoja individuálnej bytovej výstavby

Cieľ C.9 Informačné systémy pre obyvateľov a návštevníkov

- Opatrenie C.1 Komplexné úpravy verejných priestranstiev
- Opatrenie C.2 Úpravy prvkov krajinnej štruktúry
- Opatrenie C.3 Kultúrno-spoločenské podujatia a akcie pre obyvateľov i návštevníkov
- Opatrenie C.4 Podpora spoločenských aktivít
- Opatrenie C.5 Úpravy verejných priestranstiev
- Opatrenie C.6 Podpora podnikateľskej sféry
- Opatrenie C.7 Podpora nájomného bývania
- Opatrenie C.8 Investície do infraštruktúry v stavebných lokalitách
- Opatrenie C.9 Investície do informačných systémov

4. Programová časť

4.1 Návrh opatrení a aktivít

Programová časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie stratégie na úroveň opatrení a aktivít. Pre každú prioritnú oblasť je navrhnutý súbor konkrétnych **opatrení, aktivít, resp. projektov** smerujúcich k naplneniu rozvojovej stratégie obce, reprezentovanou víziou a strategickými cieľmi. Opatrenia a aktivity dodávajú dlhodobej a abstraktnejšie ponímanej stratégii žiadúci operatívny aspekt tým, že ju transformujú do konkrétnych praktických krokov. Preto sa týkajú kratšieho obdobia, ich plánovací horizont je 3 – 5 rokov.

V niektorých prípadoch sa počíta s neskorším začiatkom realizácie (v druhom slede), po splnení istých nevyhnutných podmienok.

Programová časť obsahuje prvky rôzneho druhu a hierarchických úrovní:

- opatrenia – predstavujú vecne príbuzné skupiny aktivít / projektov
- aktivity – sú neinvestičného charakteru, často s predpokladom permanentného priebehu
- projekty – predstavujú investičné akcie prípadne aj komplexné časovo ohraničené akcie neinvestičného charakteru; sú rámcovými projektmi, t.j. nie podrobnými realizačnými projektmi

Ku každej aktivite/projektu je pripojená charakteristika (v podobe tabuľkového formulára), ktorá obsahuje nasledujúce položky:

- stručný opis – zahŕňajúci opis stavu pred realizáciou a opis výstupov / výsledkov, t.j. čo sa má projektom dosiahnuť
- určenie zodpovedného subjektu (garanta), prípadne aj kontaktnej osoby a spolupracujúcich subjektov
- obdobie realizácie
- väzba na cieľ – odôvodnenie prínosu pre obec a pre splnenie strategických cieľov
- prehľad užívateľov – cieľových skupín, ktoré budú profitovať z realizácie projektu / aktivity
- merateľné ukazovatele – v podobe merateľných indikátorov úspešnosti – len ak nie je účelné posudzovať splnenie projektu v zmysle jeho popisu v stanovenom čase
- prehľad rizík – možných ohrození realizácie projektu / aktivity
- špecifikáciu potrebných postupových krokov podmieňujúcich realizáciu - len v prípade zložitejších projektov / aktivít
- odhad nákladov (nemožno zamieňať s presným rozpočtom)
- určenie spôsobu financovania
- ostatné údaje – napr. zmluvné podmienky, poznámky

Tabuľka opatrení, projektov a aktivít podľa prioritných oblastí

Opatrenie	Projekt / Aktivita	Priorita
A.1 Investície do technickej a dopravnej infraštruktúry	A.1.1 Výstavba splaškovej kanalizácie	A. Obec s rozvinutou základnou infraštruktúrou
A.2 Rekonštrukcia budov vo vlastníctve obce	A.2.1 Rekonštrukcia materskej školy A.2.2 Rekonštrukcia kultúrneho domu A.2.3 Rekonštrukcia budov zdravotníckej vybavenosti A.2.4 Rekonštrukcia obecného úradu A.2.5 Rekonštrukcia prevádzkovej budovy na štadióne a oplotenia A.2.6 Rekonštrukcia domu smútku a výstavba chodníkov na cintoríne A.2.7 Zriadenie nového cintorína A.2.8 Rekonštrukcia univerzálnej sály pre halové športy A.2.9 Rekonštrukcia budovy knižnice	
A.3 Budovanie infraštruktúry cyklistickej dopravy	A.3.1 Penzión pre seniorov	
A.4 Podpora individuálnej bytovej výstavby	A.4.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií A.4.2 Rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov A.4.3 Rekonštrukcia zastávok a vybudovanie autobusových výbočísk A.4.4 Vybudovanie verejných parkovísk	
A.5 Investície do technickej infraštruktúry	A.5.1 Obnova miestneho rozhlasu a jeho ústredne A.5.2 Modernizácia verejného osvetlenia A.5.3 Vybudovanie kamerového systému na verejných priestranstvách	
B.1 Výstavba budov a zariadení nekomerčnej vybavenosti	B.1.1 Sanácia starej environmentálnej záťaže v bývalom cukrovare B.1.2 Využívanie obnoviteľných zdrojov energie	B. Obec s kvalitným životným prostredím
B.2 Podpora mladých rodín pri zabezpečení bývania	B.2.1 Revitalizácia a výsadba líniovej zelene v katastri B.2.2 Plánovitá výsadba uličnej zelene B.2.3 Vyčistenie a doplnenie brehových porastov pri Hrone B.2.4 Likvidácia čiernych skládok v katastrálnom území	
B.3 Podpora podnikania v obci	B.3.1 Akcie spoločného skrášľovania obce B.3.2 Uskutočňovanie environmentálnej osvetly	
C.1 Komplexné úpravy verejných priestranstiev	C.1.1 Zriadenie turistického informačného centra C.1.2 Regionálna cyklistická trasa Želiezovce - Štúrovo C.1.3 Ubytovacie zariadenie pre návštevníkov C.1.4 Vybudovanie rekreačnej zóny pri Hrone	C. Obec atraktívna pre obyvateľov i návštevníkov
C.2 Úpravy prvkov krajinej štruktúry	C.2.1 Podpora vzniku reštauračných služieb C.2.2 Podpora ubytovania na súkromí	
C.3 Kultúrno-spoločenské	C.3.1 Zriadenie expozície cukrovarníctva C.3.2 Vydanie publikácie / DVD o obci	

Opatrenie	Projekt / Aktivita	Priorita
podujatia a akcie pre obyvateľov i návštevníkov	C.3.3 Obnova kultúrnych pamiatok C.3.4 Podpora tradičných remesiel	
C.4 Podpora spoločenských aktivít	C.4.1 Rozšírenie spektra kultúrnych podujatí C.4.2 Nadviazanie družobnej spolupráce C.4.3 Usporadúvanie kurzov pre obyvateľov	
C.5 Úpravy verejných priestranstiev	C.5.1 Doplnenie prvkov drobnej architektúry C.5.2 Vybudovanie oddychovej zóny	
C.6 Podpora podnikateľskej sféry	C.6.1 Podpora vytvorenia priemyselného parku v areáli cukrovaru C.6.2 Podpora podnikania a samozamestnanosti obyvateľov	
C.7 Podpora nájomného bývania	C.7.1 Výstavba nájomných bytov	
C.8 Investície do infraštruktúry v stavebných lokalitách	C.8.1 Vybudovanie prístupových komunikácií v nových stavebných lokalitách C.8.2 Vybudovanie inžinierskych sietí v nových stavebných lokalitách	
C.9 Investície do informačných systémov	C.9.1 Inštalovanie navigačných a informačných tabúľ C.9.2 Doplnenie obsahu a permanentná aktualizácia webstránky obce	

Merateľné ukazovatele

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie merateľných ukazovateľov pre hodnotenie programového dokumentu. Merateľné ukazovatele majú charakter kvantitatívnych indikátorov úspešnosti, definujúcich cieľové hodnoty, ktoré sa majú dosiahnuť.

Z hľadiska monitorovania plnenia jednotlivých aktivít a projektov je potrebné sledovať merateľné ukazovatele výsledku, prípadne, výstupu a dopadu.

Ukazovatele výsledku vyjadrujú priamy efekt projektu bezprostredne po ukončení realizácie projektu a merajú bezprostredný následok, ktorý bol vyvolaný výstupom.

Za ukazovateľ výstupu možno považovať realizáciu aktivít projektu v stanovenom rozsahu, danom parametrami projektu (opísaný výsledok, náklady, stavebné parametre a pod.). Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, realizované, zriadené.

Ukazovatele dopadu vyjadrujú dlhodobý efekt aktivity / projektu, teda príspevok k cieľom, či k potrebám danej cieľovej skupiny.

Pre jednotlivé opatrenia stanovujeme prevažne ukazovatele výsledku. Projekty, pre ktoré nie sú osobitne stanovené merateľné ukazovatele, sa považujú za realizované, ak sa projekt realizuje v plnom rozsahu (100%) – t.j. ide o aplikáciu ukazovateľa výstupu. Naplnenie ukazovateľov výstupu sa uvádza v %.

Tabuľka ukazovateľov výsledkov, dopadov

Označ. opatr.	Názov ukazovateľa	Definícia	Inform. zdroj	Merná jedn.	Východ. hodnota	Cieľová hodnota 2020
A.1.1	Napojenie 100% objektov na splaškovú kanalizáciu	výsledok	obec	%	0	100
A.2.1	Zníženie energetickej náročnosti	výsledok	obec	%	–	20
A.2.2	Zníženie energetickej náročnosti	výsledok	obec	%	–	20
A.4.1	Dĺžka rekonštruovaných komunikácií	výsledok	obec	km	–	1,5
A.4.2	Dĺžka vybudovaných / rekonštruovaných chodníkov	výsledok	obec	km	–	2
A.5.2	Zníženie energetickej náročnosti	výsledok	obec	%	–	15
B.2.1	Dĺžka revitalizovanej líniovej zelene	výsledok	obec	km	–	5
B.3.1	Počet podujatí ročne	výsledok	obec	počet	–	1
C.1.1	Zvýšenie návštevnosti obce	výsledok	obec	%	–	20
C.1.2	Dĺžka vybudovanej cyklotrasy	výsledok	obec	km	–	3
C.2.1	Vznik reštaur. prevádzky	výsledok	obec	počet	–	1
C.2.2	Počet poskytovateľov ubytovania na súkromí	výsledok	obec	počet	–	2
C.4.1	Počet podujatí ročne	výsledok	obec	počet	–	4
C.4.2	Počet spoločných podujatí ročne	výsledok	obec	počet	–	2
C.6.1	Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	obec	počet	–	100
C.6.2	Počet nových podnikateľov	výsledok	obec	počet	–	5
C.9.2	Zvýšenie návštevnosti stránky o 50%	výsledok	obec	%	–	50

4.2 Opatrenia a aktivity pre Prioritu A – Obec s rozvinutou základnou infraštruktúrou

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít

Názov	A.1.1 Výstavba splaškovej kanalizácie
Opis - stav pred realizáciou	Obec nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu
Opis - výstupy	Projektovo je pripravená výstavba splaškovej kanalizácie v celom zastavanom území obce. Splaškové vody z obcí Hronovce, Pohronský Ruskov a Čata budú čistené v čistiarni odpadových vôd Čata.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	ZsVaK a.s.
Obdobie realizácie	2015 – 2017
Väzba na cieľ	A.1 Ekologické riešenie odvádzania odpadových vôd
Užívatelia	obyvatelia obce, podnikatelia
Indikátory monitoringu	napojenie 100% objektov na splaškovú kanalizáciu
Riziká	neschválenie NFP / dotácie, výber dodávateľa cez VO
Postup realizácie	1. príprava žiadosti o dotáciu / 2. výber dodávateľa / 3. realizácia
Náklady	5 000 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ (95%)
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	A.2.1 Rekonštrukcia materskej školy
Opis - stav pred realizáciou	Stav budovy materskej školy je nevyhovujúci
Opis - výstupy	Komplexná rekonštrukcia budovy materskej školy bude zahŕňať zateplenie fasády, rekonštrukciu strechy aj vykurovacieho systému. Stavebné práce sa uskutočnia na základe projektovej dokumentácie
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015 – 2017
Väzba na cieľ	A.2 Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	deti MŠ, pracovníci MŠ, obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Zníženie energetickej náročnosti: min. 20%
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie projektovej dokumentácie a rozpočtu / 2. žiadosť o NFP / 3. výber dodávateľa / 4. realizácia stavby
Náklady	100 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ (95%), obec
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania

Názov	A.2.2 Rekonštrukcia kultúrneho domu
Opis - stav pred realizáciou	Stav kultúrneho domu je nevyhovujúci
Opis - výstupy	Objekt kultúrneho domu – tzv. Kantíny s príslušnými priestranstvami bude kompletne rekonštruovaný, vrátane vnútorného vybavenia. Stavebné práce sa uskutočnia na základe projektovej dokumentácie.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015 – 2017
Väzba na cieľ	A.2 Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Zníženie energetickej náročnosti: min. 20%
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie/aktualizácia projektovej dokumentácie / 2. výber dodávateľa / 3. realizácia stavby
Náklady	120 000 Eur
Financovanie	obec, fondy EÚ (95%), dotácie zo ŠR
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	A.2.3 Rekonštrukcia budov zdravotníckej vybavenosti
Opis - stav pred realizáciou	Stav budov zdravotníckej starostlivosti je nevyhovujúci
Opis - výstupy	Objekt zdravotného strediska, ako aj objekt lekárne s ambulanciou budú kompletne rekonštruované a prispôbené aktuálnym potrebám. Stavebné práce sa uskutočnia na základe projektovej dokumentácie
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015 – 2016
Väzba na cieľ	A.2 Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie/aktualizácia projektovej dokumentácie / 2. výber dodávateľa / 3. realizácia stavby
Náklady	150 000 Eur
Financovanie	obec, fondy EÚ (95%), dotácie zo ŠR
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	A.2.4 Rekonštrukcia obecného úradu
Opis - stav pred realizáciou	Stav budovy obecného úradu je nevyhovujúci
Opis - výstupy	Exteriér obecného úradu aj interiér sobášnej siene budú kompletne rekonštruované a prispôsobené aktuálnym potrebám. Stavebné práce sa uskutočnia na základe projektovej dokumentácie.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	A.2 Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. výber dodávateľa / 2. realizácia stavby
Náklady	120 000 Eur
Financovanie	obec, dotácie zo ŠR
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	A.2.5 Rekonštrukcia prevádzkovej budovy na štadióne a oplotenia
Opis - stav pred realizáciou	Stav budovy a oplotenia na štadióne sú nevyhovujúce
Opis - výstupy	Prevádzková budova na futbalovom štadióne TJ Slavoj bude opravená. Súčasťou projektu bude aj rekonštrukcia oplotenia.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	TJ Slavoj
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	A.2 Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. výber dodávateľa / 2. realizácia stavby
Náklady	10 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ, obec, dotácie zo ŠR
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.2.6 Rekonštrukcia domu smútku a výstavba chodníkov na cintoríne
Opis - stav pred realizáciou	Na cintoríne chýbajú chodníky a stav domu smútku je nevyhovujúci
Opis - výstupy	Dom smútku bude komplexne rekonštruovaný, vrátane zastrešenia. Na cintoríne budú vybudované chodníky k hrobovým miestam.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	A.2 Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie PD / 2. výber dodávateľa / 3. realizácia stavby
Náklady	100 000 Eur
Financovanie	obec, dotácie zo ŠR
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	A.2.7 Zriadenie nového cintorína
Opis - stav pred realizáciou	Kapacita existujúceho cintorína je nedostatočná
Opis - výstupy	Vybuduje sa oplotenie nového cintorína a pripraví sa priestranstvo pre nové hrobové miesta.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	A.2 Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	15 000 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.2.8 Rekonštrukcia univerzálnej haly pre halové športy
Opis - stav pred realizáciou	Stav športovej haly je nevyhovujúci
Opis - výstupy	Existujúca športová hala bude rekonštruovaná pre účely halových športov – volejbal, hádzaná, sálový futbal a pod.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	A.2 Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	500 000 Eur
Financovanie	obec, dotácie zo ŠR
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.2.9 Rekonštrukcia budovy knižnice
Opis - stav pred realizáciou	Stav budovy knižnice je nevyhovujúci
Opis - výstupy	Uskutoční sa komplexná rekonštrukcia budovy knižnice
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	A.2 Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	100 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ, obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.3.1 Penzión pre seniorov
Opis - stav pred realizáciou	Nie je zabezpečená denná starostlivosť o seniorov
Opis - výstupy	Projekt sa týka prestavby a dostavby bývalej ubytovne na penzión pre seniorov, resp. domov dôchodcov pre odkázaných obyvateľov obce i regiónu.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	A.3 Rozšírenie infraštruktúry sociálnych služieb
Užívatelia	obyvatelia - seniori
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nedostatočný záujem
Postup realizácie	–
Náklady	300 000 Eur
Financovanie	obec, súkromné zdroje, dotácie ŠR
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.4.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií
Opis - stav pred realizáciou	Viacere miestne komunikácie nemajú vyhovujúce technické parametre – nerovnosti vozovky, líniové a bodové závady
Opis - výstupy	Miestne komunikácie budú postupne rekonštruované. Rekonštrukcia komunikácií musí byť časovo koordinovaná s výstavbou kanalizácie.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015 – 2017
Väzba na cieľ	A.4 Zlepšenie stavu miestnej dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	Obyvatelia, podnikatelia
Indikátory monitoringu	Dĺžka rekonštruovaných komunikácií: min. 1,5 km
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie PD / 2. výber dodávateľa / 3. realizácia stavby
Náklady	30 000 Eur / 100 m
Financovanie	obec, dotácie ŠR, fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.4.2 Rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov
Opis - stav pred realizáciou	Chodníky pozdĺž cesty I. triedy a niektorých miestnych komunikácií nemajú vyhovujúce parametre, alebo úplne chýbajú
Opis - výstupy	Navrhne sa rekonštrukcia existujúcich chodníkov v obci pozdĺž cesty I. triedy a pozdĺž miestnych komunikácií v úsekoch, ktoré majú nevyhovujúce parametre. Chodníky sa dobudujú aj v chýbajúcich úsekoch pozdĺž frekventovaných komunikácií.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	A.4 Zlepšenie stavu miestnej dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia
Indikátory monitoringu	Dĺžka vybudovaných / rekonštruovaných chodníkov: min. 2 km
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, problémy s vlastníckymi vzťahmi
Postup realizácie	1. vypracovanie PD / 2. výber dodávateľa / 3. realizácia stavby
Náklady	200 000 Eur
Financovanie	obec, fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.4.3 Rekonštrukcia zastávok a vybudovanie autobusových výbočísk
Opis - stav pred realizáciou	Stav autobusových zastávok je nevyhovujúci
Opis - výstupy	Na ceste I/76 je z dôvodu bezpečnosti dopravy potrebné vybudovanie autobusových výbočísk podľa príslušnej STN. Na autobusových zastávkach budú osadené nové objekty čakární.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	VÚC, ARRIVA
Obdobie realizácie	2015 – 2017
Väzba na cieľ	A.4 Zlepšenie stavu miestnej dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	20 000 Eur
Financovanie	obec, VÚC
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.4.4 Vybudovanie verejných parkovísk
Opis - stav pred realizáciou	V centrálnej časti obce je nedostatok odstavných plôch
Opis - výstupy	Pri zariadeniach občianskej vybavenosti a pri ceste I/76 budú dobudované a riadne vyznačené odstavné plochy.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2019
Väzba na cieľ	A.4 Zlepšenie stavu miestnej dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	7000 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.5.1 Obnova miestneho rozhlasu a jeho ústredne
Opis - stav pred realizáciou	Stav celého systému miestneho rozhlasu je nevyhovujúci
Opis - výstupy	Nadzemné vedenia, amplióny a vysielačie pracovisko (ústredňa) budú kompletne modernizované.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	A.5 Zlepšenie stavu miestnej technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	60 000 Eur
Financovanie	obec, dotácie zo ŠR
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.5.2 Modernizácia verejného osvetlenia
Opis - stav pred realizáciou	Energetická efektívnosť verejného osvetlenia je nízka
Opis - výstupy	S cieľom znížiť spotrebu energie na prevádzku verejného osvetlenia obec uskutoční celoplošnú výmenu lúčok za úspornejšie typy (LED svietidlá).
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	A.5 Zlepšenie stavu miestnej technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	zníženie energetickej náročnosti o 15%
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	30 000 Eur
Financovanie	obec, fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.5.3 Vybudovanie kamerového systému na verejných priestranstvách
Opis - stav pred realizáciou	Verejné priestranstvá sú potenciálne vystavené vandalizmu
Opis - výstupy	Kamerový systém s ústredňou a 10 kamerami bude pokrývať dôležité verejné priestranstvá
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015 – 2017
Väzba na cieľ	A.5 Zlepšenie stavu miestnej technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia, podnikatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. nákup 2 kamier v 1 etape / 2. nákup ďalších kamier
Náklady	12 000 Eur
Financovanie	obec, fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

4.3 Opatrenia a aktivity pre Prioritu B – Obec s kvalitným životným prostredím

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít

Názov	B.1.1 Sanácia starej environmentálnej záťaže v bývalom cukrovare
Opis - stav pred realizáciou	Časť areálu bývalého cukrovaru je kontaminovaná priemyselným znečistením prevažne z objektu mazutového hospodárstva kotolne.
Opis - výstupy	V rámci projektu sa uskutoční asanácia schátraných objektov, ktoré nie je možné ďalej využiť a úprava areálu na jeho nové využitie.
Garant	vlastník pozemkov
Kontaktná osoba garanta	–
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	B.1 Presadzovanie ekologických prístupov k prírodným zdrojom
Užívatelia	Obyvatelia, podnikatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	250 000 Eur
Financovanie	štát, fondy EÚ, súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.1.2 Využívanie obnoviteľných zdrojov energie
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Projekt predpokladá využívanie obnoviteľných zdrojov pri zabezpečení energetických potrieb verejných objektov (napr. využitie tepelných čerpadiel, fotovoltaických článkov, biomasy a pod.).
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	B.1 Presadzovanie ekologických prístupov k prírodným zdrojom
Užívatelia	Obyvatelia obce, podnikatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nezáujem, neznalosť technológie
Postup realizácie	–
Náklady	50 000 Eur
Financovanie	obec, fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–

Názov	B.2.1 Revitalizácia a výsadba líniovej zelene v katastri
Opis - stav pred realizáciou	Krajinnoekologické kvality územia sú pomerne nízke
Opis - výstupy	Potrebné je zvýšiť podiel zelene a zlepšiť štruktúru využitia pôdy výsadbou plôch krajinskej zelene podľa návrhu miestneho územného systému ekologickej stability. Na výsadbu líniovej zelene je vhodné využiť plochy pozdĺž hraníc honov.
Garant	poľnohosp. subjekty, vlastníci pozemkov
Kontaktná osoba garanta	
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	B.2 Zvýšenie krajinnoekologických kvalít územia
Užívatelia	obyvatelia obce, poľnohospodári
Indikátory monitoringu	Dĺžka revitalizovanej líniovej zelene: min. 5 km
Riziká	nízka ekologická uvedomelosť
Postup realizácie	–
Náklady	20 000 Eur
Financovanie	Súkromné zdroje, dotácie ŠR
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.2.2 Plánovitá výsadba uličnej zelene
Opis - stav pred realizáciou	Stav verejnej líniovej zelene v uliciach obce nie je vyhovujúci
Opis - výstupy	Na hlavných obslužných uliciach sa navrhuje výsadba stromových alejí, resp. líniovej zelene v zmysle územného plánu obce. Pre zvýšenie priestorovej diverzity je okrem líniovej zelene vhodné dotvoriť aj plošné útvary zelene s oddychovou funkciou.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	–
Spolupráca	vlastníci nehnuteľností
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	B.2 Zvýšenie krajinnoekologických kvalít územia
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízka ekologická uvedomelosť
Postup realizácie	–
Náklady	5000 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.2.3 Vyčistenie a doplnenie brehových porastov pri Hrone
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	V rámci projektu sa upraví (vyčistí a doplní) vegetácia pri Hrone, s dôrazom na zníženie povodňových rizík a zlepšenie ekologickej funkcie porastov
Garant	správca vodného toku
Kontaktná osoba garanta	–
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2017 – 2019
Väzba na cieľ	B.2 Zvýšenie krajinnoekologických kvalít územia
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízka ekologická uvedomelosť , nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	20 000 Eur
Financovanie	dotácie
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.2.4 Likvidácia čiernych skládok v katastrálnom území
Opis - stav pred realizáciou	Na viacerých miestach v katastrálnom území sa nachádzajú čierne skládky
Opis - výstupy	Čierne skládky budú lokalizované a úplne odstránené
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2015 – 2017
Väzba na cieľ	B.2 Zvýšenie krajinnoekologických kvalít územia
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízka ekologická uvedomelosť , obnovenie skládok
Postup realizácie	–
Náklady	50 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ (95%)
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.3.1 Akcie spoločného skrášľovania obce
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Každoročne budú organizované akcie čistenia a skrášľovania obce
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	obyvatelia, ZŠ
Obdobie realizácie	2015 – 2020
Väzba na cieľ	B.3 Posilnenie environmentálneho povedomia obyvateľov
Užívatelia	obyvatelia
Indikátory monitoringu	Počet podujatí ročne: min. 1
Riziká	nezáujem obyvateľov
Postup realizácie	1. propagácia v obecnom rozhlase, prípadne prostredníctvom informačného letáku / 2. paralelné súťažné akcie a osvetové aktivity (napr. sprievodná akcia v kultúrnom dome, v spolupráci s MŠ/ZŠ)
Náklady	
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.3.2 Uskutočňovanie environmentálnej osvetu
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Obec bude uskutočňovať environmentálnu osvetu týkajúcu sa rôznych oblastí životného prostredia – napr. v súvislosti s aktivitami recyklácie odpadu, taktiež v súvislosti s budovaním kanalizácie za účelom dosiahnutia napojenia všetkých domov na verejnú kanalizáciu
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	ZŠ, OZ Kvetnianska
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	B.3 Posilnenie environmentálneho povedomia obyvateľov
Užívatelia	obyvatelia obce, podnikatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezáujem obyvateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

4.4 Opatrenia a aktivity pre Prioritu C – Obec atraktívna pre obyvateľov i návštevníkov

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít

Názov	C.1.1 Zriadenie turistického informačného centra
Opis - stav pred realizáciou	V obci v súčasnosti nie je informačné centrum
Opis - výstupy	Obec vytvorí turistické informačné centrum – rekonštrukciou priestorov bývalej družiny. Informačné centrum bude v letnej sezóne poskytovať služby na podporu cestovného ruchu – sprievodcovské a poradenské služby a doplnujúce komerčné aktivity, napr. možnosť zakúpenia suvenírov a špecifických miestnych produktov.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	C.1 Vybudovanie materiálnej základne cestovného ruchu
Užívatelia	návštevníci
Indikátory monitoringu	zvýšenie návštevnosti obce o 20%
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	200 000 Eur
Financovanie	obec, fondy EÚ (95%)
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.1.2 Regionálna cyklistická trasa Želiezovce - Štúrovo
Opis - stav pred realizáciou	Cez obec neprechádza žiadna cyklotrasa
Opis - výstupy	Vybuduje a vyznačí sa regionálna cyklistická trasa regionálneho významu Želiezovce - Štúrovo. Trasa sa upresní v projektovej dokumentácii (pozdĺž Hrona alebo pozdĺž železnice).
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	C.1 Vybudovanie materiálnej základne cestovného ruchu
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	Dĺžka vybudovanej cyklotrasy: min. 3 km
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	200 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ (95%)

Názov	C.1.3 Ubytovacie zariadenie pre návštevníkov
Opis - stav pred realizáciou	V obci chýbajú ubytovacie kapacity
Opis - výstupy	Budova bývalej ubytovne sa upraví a prestavia pre potreby komerčného ubytovacieho zariadenia pre účastníkov cestovného ruchu
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	C.1 Vybudovanie materiálnej základne cestovného ruchu
Užívatelia	návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	50 000 Eur
Financovanie	obec, eur. fondy, súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.1.4 Vybudovanie rekreačnej zóny pri Hrone
Opis - stav pred realizáciou	Územie pri Hrone nie je upravené pre rekreáciu
Opis - výstupy	Pri Hrone sa vybuduje zóna rekreácie v krajine s oddychovými priestranstvami, táboriskom a rôznymi atrakciami
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	Vlastníci pozemkov
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	C.1 Vybudovanie materiálnej základne cestovného ruchu
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nezáujem vlastníkov pozemkov
Postup realizácie	–
Náklady	10 000 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.2.1 Podpora vzniku reštauračných služieb
Opis - stav pred realizáciou	V obci chýba reštauračné zariadenie vyššej úrovne
Opis - výstupy	Na udržanie návštevníkov v obci je vhodné podporiť vznik nových reštauračných a ubytovacích služieb – aktívnym vyhľadávaním potenciálnych podnikateľov.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	vlastníci nehnuteľností, podnikatelia
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	C.2 Vznik nových služieb a aktivít v oblasti cestovného ruchu
Užívatelia	Návštevníci, podnikatelia, obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Vznik reštaur. prevádzky: min. 1
Riziká	nízky záujem obyvateľov / podnikateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.2.2 Podpora ubytovania na súkromí
Opis - stav pred realizáciou	V obci chýbajú ubytovacie kapacity
Opis - výstupy	V spolupráci s obyvateľmi obce, ktorí majú záujem a vhodné podmienky pre poskytovanie ubytovania na súkromí, bude vytvorená sieť poskytovateľov ubytovania, prezentovaná na internetovej stránke obce a ďalších propagačných materiáloch.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	obyvatelia – vlastníci nehnuteľností
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	C.2 Vznik nových služieb a aktivít v oblasti cestovného ruchu
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Počet poskytovateľov ubytovania na súkromí: min. 2
Riziká	nízky záujem obyvateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.3.1 Zriadenie expozície cukrovarníctva
Opis - stav pred realizáciou	Obec mala významné tradície cukrovarníctva, ktoré zanikajú
Opis - výstupy	Zriadi sa expozícia / múzeum cukrovarníctva. Expozície je možné rozšíriť o ďalšie exponáty prezentujúce históriu a tradície obce. Projekt je vhodné realizovať spoločne s aktivitami C.1.1 Zriadenie turistického informačného centra a C3.4 Podpora tradičných remesiel.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	Vlastníci pozemkov
Obdobie realizácie	2015 – 2016
Väzba na cieľ	C.3 Prezentácia histórie a tradícií obce
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	Nezáujem vlastníkov, nedostatok finančných prostriedkov
Postup realizácie	–
Náklady	20 000 Eur
Financovanie	obec, súkromné zdroje, dotácie
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.3.2 Vydanie publikácie / DVD o obci
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Na základe existujúcich prameňov sa spracuje prezentačná publikácia o obci, ktorá okrem historických údajov bude obsahovať aj informácie o súčasnom dianí v obci, prípadne o rozvojových zámeroch. Publikáciu je možné vydať v klasickej knižnej forme a tiež ako multimedialnú prezentáciu (na CD / DVD).
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	C.3 Prezentácia histórie a tradícií obce
Užívatelia	Obyvatelia, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných prostriedkov
Postup realizácie	–
Náklady	3000 Eur
Financovanie	obec, sponzori
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.3.3 Obnova kultúrnych pamiatok
Opis - stav pred realizáciou	Stav niektorých pamiatok je nevyhovujúci
Opis - výstupy	Obec postupne uskutoční obnovu skulpturálnych pamiatok – sôch, kríža na cintoríne.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	C.3 Prezentácia histórie a tradícií obce
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných prostriedkov
Postup realizácie	–
Náklady	10 000 Eur
Financovanie	obec, sponzori, dotácie ŠR
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.3.4 Podpora tradičných remesiel
Opis - stav pred realizáciou	Tradičné remeslá v obci zanikajú
Opis - výstupy	Tradičné remeslá môžu byť viazané na agroturistické aktivity. Podporiť tradičné remeslá a záujem o ne z radov širšej verejnosti možno prostredníctvom kurzov, výstav a predajných akcií.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	obyvatelia, podnikatelia - remeselníci
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	C.3 Prezentácia histórie a tradícií obce
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.4.1 Rozšírenie spektra kultúrnych podujatí
Opis - stav pred realizáciou	Obec v spolupráci s miestnymi organizáciami zostavuje pestrý a vyvážený program kultúrnych a spoločenských podujatí s ohľadom na záujmy rôznych cieľových a vekových skupín obyvateľov.
Opis - výstupy	Potrebné je udržanie a podporovanie tradičných a osvedčených aktivít, pri každoročnej inovácii a obmene niektorých podujatí.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	ZŠ
Obdobie realizácie	2015 – 2020
Väzba na cieľ	C.4 Podpora komunitného života
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Počet podujatí ročne: min. 4
Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec, granty, sponzori
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.4.2 Nadviazanie družobnej spolupráce
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Družobná spolupráca sa môže uskutočňovať jednak na úrovni miestnej samosprávy, ako aj v podobe spoločenských kontaktov medzi obyvateľmi jednotlivých obcí, pri organizovaní športových a kultúrnych aktivít.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	ZŠ
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	C.4 Podpora komunitného života
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Počet spoločných podujatí ročne: min. 2
Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec, fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.4.3 Usporiadovanie kurzov pre obyvateľov
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Obec v spolupráci s miestnou ZŠ, externými lektormi bude organizovať vzdelávacie kurzy pre obyvateľov na základe predbežného zisťovania záujmu (napr. jazykové kurzy, kurzy tradičných remesiel, kurzy pre matky s deťmi, kurzy práce s internetom, kurzy zamerané na tanečné a hudobné aktivity, rekvalifikačné kurzy pre nezamestnaných).
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	ÚPSVaR
Obdobie realizácie	2015 – 2020
Väzba na cieľ	C.4 Podpora komunitného života
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec, fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.5.1 Doplnenie prvkov drobnej architektúry
Opis - stav pred realizáciou	Mimo centra obce chýbajú prvky drobnej architektúry
Opis - výstupy	Na verejných priestranstvách, v ich uzlových polohách budú osadené prvky drobnej architektúry – lavičky, odpadkové koše, prípadne altánky, informačné systémy a pod.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	C.5 Zvýšenie funkčných hodnôt verejných priestranstiev
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	5000 Eur
Financovanie	obec, fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.5.2 Vybudovanie oddychovej zóny
Opis - stav pred realizáciou	...
Opis - výstupy	Obec vybuduje oddychovú zónu s detskými atrakciami, exteriérovými fitnes prvkami, lavičkami a drobnou architektúrou a s verejnou zeleňou. Uvažuje sa zo zriadením oddychovej zóny v južnej časti obce.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015 – 2016
Väzba na cieľ	C.5 Zvýšenie funkčných hodnôt verejných priestranstiev
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	20 000 Eur
Financovanie	obec, dotácie ŠR, fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.6.1 Podpora vytvorenia priemyselného parku v areáli cukrovaru
Opis - stav pred realizáciou	Areál cukrovaru je schátraný a bez využitia
Opis - výstupy	Obec bude vyvíjať aktivity na získanie investora so záujmom o výstavbu a prevádzku priemyselnej zóny s ľahkou priemyselnou výrobou. Priemyselný park bude lokalizovaný v súlade s územným plánom obce. Vhodné je využiť /revitalizovať devastované plochy bývalého cukrovaru.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	RRA, SARIO
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	C.6 Podpora podnikania a vzniku pracovných príležitostí
Užívatelia	obyvatelia obce, podnikatelia
Indikátory monitoringu	Počet vytvorených pracovných miest: min. 100
Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec, dotácia ŠR
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.6.2 Podpora podnikania a samozamestnanosti obyvateľov
Opis - stav pred realizáciou	V obci je nízky počet podnikateľov
Opis - výstupy	Zavedie sa systém motivácie občanov obce na začatie podnikania v segmente služieb a maloobchodu. Ako nástroje motivácie do úvahy pripadajú: krátkodobé úľavy na dani z nehnuteľností, oslovenie potenciálnych podnikateľov z radov miestnych občanov a pod.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	
Obdobie realizácie	2015 – 2020
Väzba na cieľ	C.6 Podpora podnikania a vzniku pracovných príležitostí
Užívatelia	obyvatelia obce, podnikatelia
Indikátory monitoringu	Počet nových podnikateľov: min. 5
Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.7.1 Výstavba nájomných bytov
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Pre skupiny obyvateľov, ktoré nedisponujú dostatočným počiatočným kapitálom na kúpu bytu, vznikne výstavbou bytových domov alternatíva voči individuálnej bytovej výstavbe rodinných domov dostupných len pre vyššie príjmové skupiny. Takto je možné stabilizovať v obci mladších ekonomicky aktívnych obyvateľov.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	(súkromný podnikateľ)
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	C.7 Cenovo dostupné bývanie
Užívatelia	obyvatelia obce, podnikatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízky záujem, nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	200 000 Eur
Financovanie	úver ŠFRB
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.8.1 Vybudovanie prístupových komunikácií v nových stavebných lokalitách
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Výstavba spevnených prístupových komunikácií a vnútorných obslužných komunikácií sa zrealizuje na pozemkoch, ktoré územný plán obce vymedzuje pre bytovú výstavbu, v predstihu pred zahájením výstavby rodinných domov.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	vlastníci nehnuteľností
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	C.8 Podpora rozvoja individuálnej bytovej výstavby
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, majetkoprávne vzťahy
Postup realizácie	–
Náklady	70 000 Eur / 100 m
Financovanie	obec, súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.8.2 Vybudovanie inžinierskych sietí v nových stavebných lokalitách
Opis - stav pred realizáciou	...
Opis - výstupy	Výstavba všetkých inžinierskych sietí (vodovod, plynovod, elektrorozvody, kanalizácia) sa zrealizuje na pozemkoch, ktoré územný plán obce vymedzuje pre bytovú výstavbu, v predstihu pred zahájením výstavby rodinných domov.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	vlastníci nehnuteľností
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	C.8 Podpora rozvoja individuálnej bytovej výstavby
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, majetkoprávne vzťahy
Postup realizácie	–
Náklady	50 000 Eur / 100 m
Financovanie	obec, dotácia ŠR
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.9.1 Inštalovanie navigačných a informačných tabúl
Opis - stav pred realizáciou	...
Opis - výstupy	Navigačné a informačné tabule budú inštalované na hlavnej ceste a budú usmerňovať k jednotlivým zariadeniam občianskej vybavenosti, zaujímavostiam obce.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	RRA, SARIO
Obdobie realizácie	2015 – 2017
Väzba na cieľ	C.9 Efektívne informovanie obyvateľov a návštevníkov obce
Užívatelia	návštevníci, podnikatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	2000 Eur /1 ks
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.9.2 Doplnenie obsahu a permanentná aktualizácia webstránky obce
Opis - stav pred realizáciou	Obec má funkčnú stránku www.pohronskyruskov.sk
Opis - výstupy	Informačný obsah je potrebné rozšíriť, prípadne zaviesť interaktívne funkcie (riadené diskusné fórum), zverejňovanie rôznych dokumentov týkajúcich sa rozvoja obce. Aby si obyvatelia zvykli na stránke hľadať informácie, musí byť permanentne aktualizovaná a spracovaná príťažlivou formou, a podporovať aj funkcie e-governmentu.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015 – 2017
Väzba na cieľ	C.9 Efektívne informovanie obyvateľov a návštevníkov obce
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci, podnikatelia
Indikátory monitoringu	Zvýšenie návštevnosti stránky o 50%
Riziká	–
Postup realizácie	–
Náklady	200 Eur /ročne
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

5. Realizačná časť

Realizačná časť programu rozvoja nadväzuje na programovú časť a spolu s finančnou časťou predstavujú implementačnú časť programového dokumentu. Obsahuje opis organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie, opis komunikačnej stratégie vo vzťahu k jednotlivým cieľovým skupinám, opis systému monitorovania a hodnotenia plnenia programového dokumentu vo väzbe na merateľné ukazovatele stanovené v programovej časti. Ďalej obsahuje návrh iniciačného akčného plánu na najbližšie obdobie – I. etapu realizácie.

5.1 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie

Organizačné zabezpečenie realizácie jednotlivých projektov a aktivít je určené v programovej časti. Osobitne pre každý projekt / aktivitu je určený zodpovedný subjekt – tzv. garant, prípadne aj spolupracujúce subjekty. Vo väčšine prípadov je ako zodpovedný subjekt určená obec, resp. iné organizačné zložky správy obce (odborné komisie, oddelenia na obecnom úrade).

Obec vykonáva svoje činnosti prostredníctvom svojich orgánov. Najvyšším orgánom je obecné zastupiteľstvo, ktoré môže zriaďovať ako svoje poradné orgány odborné komisie. Vo vzťahu k PHSR je obecné zastupiteľstvo kompetentným orgánom na jeho schvaľovanie. Najvyšším výkonným orgánom a predstaviteľom obce je starosta. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom vyhradené obecnému zastupiteľstvu. Obecný úrad a jeho organizačné zložky organizačne a administratívne zabezpečujú fungovanie obce.

Pri zabezpečení realizácie, ako aj monitorovania a hodnotenia programového dokumentu, bude mať rozhodujúce kompetencie pracovná skupina, pozostávajúca zo zástupcov obce, samosprávy, občanov a expertov. Predmetom jej činnosti bude podnikať kroky smerujúce k realizácii projektov, pripravovať projekty a koordinovať aktivity účastníkov rozvojového procesu. Jej úlohou nebude priamo realizovať jednotlivé projekty a opatrenia, ale koordinovať ich prípravu a súvisiace plánovacie procesy. Avšak vzhľadom k skutočnosti, že väčšinu projektov bude realizovať obec, možno predpokladať personálne prekrývanie činností administratívnych štruktúr miestnej samosprávy a pracovnej skupiny.

5.2 Časový harmonogram realizácie

Pre jednotlivé aktivity a projekty sú definované približné obdobia realizácie – tzv. etapy. Časový harmonogram realizácie rozlišuje 2 etapy a výhľadové obdobie:

- I. etapa (2015 – 2017)
- II. etapa (2018 – 2020)

- výhľad (po roku 2020)

Etapy, resp. obdobia realizácie, sú uvedené v opise jednotlivých aktivít / projektov v programovej časti. Pre I. etapu je vypracovaný podrobný akčný plán.

5.3 Monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu

Systém monitorovania a hodnotenia

Systém monitorovania spočíva v sledovaní zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov). Súčasne je potrebné hodnotiť plnenie opatrení, aktivít a projektov stanovených v akčnom pláne. Tieto úlohy bude vykonávať pracovná skupina zodpovedná za implementáciu. Pre hodnotenie sú stanovené kritériá podľa nasledujúcej tabuľky.

Kritéria hodnotenia PHSR

P. č.	Skupina kritérií / kritérium	Váha kritéria	Rozsah bodového hodnotenia	Poznámka
1.	Obsah dokumentu	neurčené	0-4	–
2.	Väzby dokumentu na iné strategické dokumenty na miestnej, regionálnej a národnej úrovni	neurčené	0-4	–
3.	Súlad navrhovanej stratégie s potenciálom územia/zdrojmi	neurčené	0-4	–
4.	Postupy hodnotenia a monitorovania	neurčené	0-4	–
5.	Zrozumiteľnosť dokumentu	neurčené	0-4	–
6.	Iné		0-4	–
Spolu				

Pracovná skupina by sa mala schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok. Na stretnutí by sa zhodnotilo plnenie plánu, doterajší postup realizácie a prediskutovali a odsúhlasili prípadné zmeny.

Výstupom hodnotenia je hodnotiaci správa za príslušný kalendárny rok, ktorá zhodnotí pokrok k dosiahnutiu stanovených cieľov. Plán priebežných hodnotení je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Pre každý kalendárny rok, vo väzbe na prípravu rozpočtu a zasadnutie pracovnej skupiny, odporúčame aktualizovať, resp. pripraviť akčný plán, ktorý pre jednotlivé aktivity a projekty podrobne definuje úlohy a postupové kroky potrebné pre ich realizáciu v danom roku.

Podkladom pre monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu sú merateľné ukazovatele, ktoré sú priradené každej aktivite / projektu v programovej časti.

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2014 - 2020

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania / periodicita
Strategické hodnotenie	2017 (po ukonč. I. etapy)	<ul style="list-style-type: none">▪ podľa rozhodnutia obce / vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	–	<ul style="list-style-type: none">▪ v prípade zmenených skutočností
Tematické hodnotenie časti PHSR	2016	<ul style="list-style-type: none">▪ téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci rok▪ kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		<ul style="list-style-type: none">▪ pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov▪ pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti		<ul style="list-style-type: none">▪ na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Z procesu monitorovania a hodnotenia je potrebné vyhotoviť záznam a monitorovaciu správu. Rovnako sa vyhotovuje správa aj z verejného prerokovania PHSR a z prerokovania jeho aktualizácie – podľa vzoru v tabuľke.

Vzor záznamu z verejného prerokovania PHSR

Zápis o prerokovaní PHSR

Termín pripomienkovania: do 26.2.2015

Pripomienka č. 1

Text pripomienky: doplniť aktivity A.2.9, A.5.3, B.2.4

Pripomienka sa týka časti dokumentu: programová časť

Zaslal: OZ

Zdôvodnenie: aktivity s vysokou prioritou

Vyjadrenie samosprávneho orgánu: pripomienku akceptujeme

Zdôvodnenie samosprávneho orgánu: aktivity s vysokou prioritou

Počet pripomienok: celkový počet: 1 akceptované: áno

Zápis spracoval: dňa: 26.2.2015

Aktualizácia programového dokumentu

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce má charakter otvoreného dokumentu, ktorý sa mení a dopĺňa podľa potreby. Skutočnosti zistené pri monitorovaní budú slúžiť pre uskutočnenie revízie aktuálnosti stratégie, čo môže viesť k jej prípadnému prehodnoteniu. Obdobne by sa mal aktualizovať aj katalóg projektov – úspešne zavŕšené projekty by mali byť priebežne nahradzované novými projektmi, podporujúcimi kontinuitu v dosahovaní stanovených cieľov. Plánované projekty a aktivity možno považovať za splnené, ak boli realizované v opísanom rozsahu a v stanovenom čase, ktoré sú ekvivalentom ukazovateľov úspešnosti projektu.

Po uplynutí plánovacieho horizontu, programového obdobia alebo v prípade zmien príslušnej legislatívy sa odporúča vypracovanie nového strategického programového dokumentu. Potrebu rozsiahlejšej aktualizácie môže vyvolať i závažnejšia zmena vonkajších podmienok. Podľa aktuálnych výziev by sa mala preveriť kompatibilita navrhovaných opatrení, aktivít a projektov s možnosťami ich financovania a tomu prispôsobiť výber nových projektov.

5.4 Komunikačná stratégia k cieľovým skupinám

Komunikácia a prezentácia programu rozvoja

Program rozvoja je dôležitým komunikačným nástrojom i nástrojom marketingovej komunikácie. Obec, ktorá má vypracovaný program rozvoja a verejne ho aj prezentuje, môže takto získať väčšiu dôveryhodnosť aj u potenciálnych investorov, ktorí sa pri svojich lokalizačných rozhodnutiach orientujú podľa stability rozvojovej politiky a tiež podľa ponuky konkrétnych investičných príležitostí obsiahnutých v rozvojových dokumentoch obcí.

Ďalšou cieľovou skupinou sú miestni obyvatelia. Na túto cieľovú skupinu sa komunikačné aktivity orientovali počas spracovania dokumentu. Komunikácia s verejnosťou by mala pokračovať aj naďalej – jednak priamym zapojením a tiež zverejňovaním každoročných hodnotiacich správ o plnení programu a aktuálnych akčných plánov na najbližšie obdobie.

Hlavným komunikačným kanálom je internetová stránka obce (www.pohronskyruskov.sk), ktorá funguje v 2 jazykových mutáciách. Doplnkovo sa na tento účel využíva miestny rozhlas a informačná tabuľa. V menších obciach je významná je aj úloha neformálnej komunikácie poslancov miestnej samosprávy a vedenia obce smerom k občanom pri informovaní o aktuálnych otázkach rozvoja obce.

Komunikácia so samosprávnym krajom

Pre úspešnú realizáciu viacerých navrhnutých projektov je dôležité získanie podpory kompetentných inštitúcií regionálnej úrovne – samosprávneho kraja a/alebo regionálnej rozvojovej agentúry. Vo fáze realizácie a aktualizácie programu rozvoja je žiadúce oboznamovať samosprávny kraj so základnými informáciami o vybraných kľúčových

projektoch a aktivitách, pri ktorých sa počíta so získaním finančného príspevku z fondov EÚ, aby tieto projekty mohli byť zaradené do zásobníka projektov.

5.5 Akčný plán iniciačný

Súčasťou realizačnej časti PHSR je akčný plán. Je spracovaný pre jednotlivé prioritné oblasti a obsahuje aktivity na obdobie aktuálneho rozpočtového roku a ďalších 2 rokov (n+2). Akčný plán má iniciačný charakter – na krátke obdobie, preto ho bude potrebné priebežne v nasledujúcich rokoch dopĺňať o nové aktivity.

Akčný plán pre Prioritu A – Obec s rozvinutou základnou infraštruktúrou

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie A.1			
A.1.1 Výstavba splaškovej kanalizácie	2015 – 2017	obec	fondy EÚ
Opatrenie A.2			
A.2.1 Rekonštrukcia materskej školy	2015 – 2017	obec	fondy EÚ, obec
A.2.2 Rekonštrukcia kultúrneho domu	2015 – 2017	obec	obec, fondy EÚ, dotácie zo ŠR
A.2.3 Rekonštrukcia budov zdravotníckej vybavenosti	2015 – 2017	obec	obec, fondy EÚ, dotácie zo ŠR
A.2.6 Rekonštrukcia domu smútku a výstavba chodníkov na cintoríne	2016 – 2017	obec	obec, dotácie zo ŠR
Opatrenie A.4			
A.4.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2015 – 2017	obec	obec, dotácie ŠR, fondy EÚ
A.4.2 Rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov	2016 – 2017	obec	obec, fondy EÚ
Opatrenie A.4			
A.5.3 Vybudovanie kamerového systému na verejných priestranstvách	2015 – 2017	obec	obec, fondy EÚ

Akčný plán pre Prioritu B – Obec s kvalitným životným prostredím

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie B.2			
B.2.2 Plánovitá výsadba uličnej zelene	2016 – 2017	obec	obec
B.2.3 Vyčistenie a doplnenie brehových porastov pri Hrone	2017 – 2019	správca toku	štát
B.2.4 Likvidácia čiernych skládok v katastrálnom území	2015 – 2017	obec	fondy EÚ

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie B.3			
B.3.1 Akcie spoločného skrášľovania obce	2015 –	obec	obec

Akčný plán pre Prioritu C – Obec atraktívna pre obyvateľov i návštevníkov

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie C.1			
C.1.2 Regionálna cyklistická trasa Želiezovce - Štúrovo	2016 – 2017	obec	obec
Opatrenie C.3			
C.3.1 Zriadenie expozície cukrovarníctva	2015 – 2016	obec	obec, súkromné zdroje, dotácie
C.3.2 Vydanie publikácie / DVD o obci	2016 – 2017	obec	obec, sponzori
C.3.3 Obnova kultúrnych pamiatok	2016 – 2017	obec	obec, sponzori, dotácie ŠR
Opatrenie C.4			
C.4.1 Rozšírenie spektra kultúrnych podujatí	2015 –	obec	obec, granty, sponzori
C.4.3 Usporiadávanie kurzov pre obyvateľov	2015 –	obec	obec, fondy EÚ
Opatrenie C.5			
C.5.1 Doplnenie prvkov drobnej architektúry	2016 – 2017	obec	obec, fondy EÚ
C.5.2 Vybudovanie oddychovej zóny	2015 – 2016	obec	obec, dotácie ŠR, fondy EÚ
Opatrenie C.6			
C.6.2 Podpora podnikania a samozamestnanosti obyvateľov	2015 –	obec	obec
Opatrenie C.9			
C.9.1 Inštalovanie navigačných a informačných tabulí	2015 – 2016	obec	obec
C.9.2 Doplnenie obsahu a permanentná aktualizácia webstránky obce	2015 – 2017	obec	obec

6. Finančná časť

6.1 Finančné zabezpečenie realizácie

Finančná časť obsahuje návrh finančného zabezpečenia jednotlivých opatrení a aktivít s preferovaným modelom viaczdrojového financovania, s prepojením na programový rozpočet obce.

Mnohé aktivity a opatrenia predstavujú finančne náročné projekty. Je preto nevyhnutné identifikovať zdroje, ktoré umožnia ich realizáciu. Pre jednotlivé aktivity a projekty sú predbežne určené nielen náklady, ale aj zdroje financovania.

Finančné prostriedky potrebné na realizáciu projektov, tak ako boli definované v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pohronský Ruskov, budú v zásade pochádzať z troch hlavných zdrojov:

- verejné zdroje (rozpočet obce, štátny rozpočet)
- súkromné zdroje
- fondy Európskej únie

Verejné zdroje

Ako ukázala analýza rozpočtovej situácie, zdroje obce aj v prípade optimálneho vývoja umožňujú realizovať len menšie investičné akcie. Pre väčšie projekty bude preto nutné získanie finančných prostriedkov z externých zdrojov, predovšetkým fondov EÚ.

Je samozrejme nutné počítať aj s variantom zamietnutia žiadosti o finančný príspevok. V takom prípade bude potrebné určiť náhradné zdroje financovania. Niektoré projekty je možné realizovať v redukovanom rozsahu alebo na etapy rozložené na dlhšie časové úseky z obecného rozpočtu. V prípade iných projektov, najmä takých, ktoré sú schopné generovať zisky, prichádza do úvahy spoluúčasť súkromného sektora alebo využitie bankových úverových produktov.

V súčasnosti majú obce len minimálne možnosti získania grantov zo štátneho rozpočtu na rozvojové aktivity. Z hľadiska investičných projektov obcí prichádzajú do úvahy:

- Štátny fond rozvoja bývania - príspevky na výstavbu nájomných bytových domov podľa stanovených kritérií
- Environmentálny fond – príspevky na projekty v oblasti životného prostredia

Isté možnosti pre financovanie menších projektov v oblasti kultúry a športu vyplývajú z výziev vypisovaných Trnavským samosprávnym krajom.

Súkromné zdroje

Súkromné prostriedky predstavujú najjednoduchšiu formou investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Pri investovaní súkromných zdrojov investor hľadá primárne ziskovú návratnosť, ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.

Vzhľadom k obmedzenej investičnej sile ekonomických subjektov pôsobiacich v obci bude potrebné zamerať pozornosť aj na externé subjekty a aktívne vyhľadávať potenciálnych investorov.

Pokiaľ ide o projekty a aktivity obsiahnuté v tomto dokumente, časť z nich počíta s príspevkami zo súkromných zdrojov, prípadne sa budú realizovať v spolupráci s verejným sektorom.

Fondy Európskej únie

Po vstupe SR do Európskej Únie sa obciam a ďalším subjektom otvorili možnosti získania dodatočných finančných prostriedkov z fondov EÚ. Európska regionálna politika si kladie za cieľ vyrovnávanie rozdielov medzi regiónmi v zmysle finančnej solidarity. Je založená na štyroch štrukturálnych fondoch:

- Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) – financuje infraštruktúru, investície do tvorby pracovných príležitostí, miestne rozvojové projekty a pomoc malým firmám
- Európsky sociálny fond (ESF) – podporuje návrat nezamestnaných a znevýhodnených skupín do pracovného života, financovaním odbornej prípravy a systému podpory ich zamestnávania
- Európsky poľnohospodársky a garančný fond (EAGGF) – finančne podporuje rozvoj vidieka a pomoc farmárom najmä v zaostávajúcich regiónoch
- Finančný nástroj na riadenie rybolovu (FIFG) – pre naše územie nie je relevantný

V programovom období 2014 – 2020 bude pomoc z fondov EÚ čerpaná prostredníctvom operačných programov:

- OP Efektívna verejná správa
- OP Integrovaná infraštruktúra
- Integrovaný regionálny operačný program
- OP Kvalita životného prostredia
- OP Ľudské zdroje
- Program rozvoja vidieka
- OP Výskum a inovácie
- OP Rybné hospodárstvo
- OP Technická pomoc

Obce sa budú môcť uchádzať o finančné prostriedky predovšetkým z Integrovaného regionálneho operačného programu, prostredníctvom Programu rozvoja vidieka.

Na podporu projektov cezhraničnej spolupráce obcí a ďalších subjektov je možné využiť programy cezhraničnej spolupráce a programy medziregionálnej spolupráce EÚ (Interreg a i.).

Pri definovaní opatrení, aktivít a projektov v tomto programovom dokumente boli zvažované aj možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ.

6.2 Finančný plán

Súčasťou indikatívneho finančného plánu je:

- indikatívny rozpočet na roky 2015 – 2020 – pre jednotlivé priority
- finančný rámec plánovaných projektov a aktivít – pre jednotlivé priority

Schválený indikatívny rozpočet sa zapracuje do programového rozpočtu obce a ďalších záväzných dokumentov, vrátane akčných plánov.

Indikatívny rozpočet - sumarizácia v tis. Eur

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Spolu
Priorita A – Obec s rozvinutou základnou infraštruktúrou	2 000	2 000	2 000	380	380	385	7145
Priorita B – Obec s kvalitným životným prostredím	18	18	19	113	113	115	396
Priorita C – Obec atraktívna pre obyvateľov i návštevníkov	93	93	95	353	353	355	1342

Finančný rámec pre realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných opatrení – Priorita A – Obec s rozvinutou základnou infraštruktúrou (v tis. Eur)

Označ. opatr.	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
A.1.	A.1.1	5 000	5 000	25	475			-	
A.2	A.2.1-9	1 215	1 215	245	970				
A.3	A.3.1	300	300	300					
A.4	A.4.1-4	527	527	427	100				
A.5	A.5.1-3	100	100	80	20				

**Finančný rámec pre realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu
plánovaných opatrení – Priorita B – Obec s kvalitným životným prostredím (v tis.
Eur)**

Označ. opatrenia	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
B.1	B.1.1-2	300	300	20	280			-	
B.2	B.2.1-4	95	95	48	47				
B.3	B.3.1-2	-							

**Finančný rámec pre realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu
plánovaných opatrení – Priorita C – Obec atraktívna pre obyvateľov i návštevníkov
(v tis. Eur)**

Označ. opatrenia	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
C.1	C.1.1-4	460	460	60	400			-	
C.2	C.2.1-2	-							
C.3	C.3.1-4	33	23	23		10			
C.4	C.4.1-3	-							
C.5	C.5.1-2	25	25	5	20				
C.6	C.6.1-2	-							
C.7	C.7.1	200	200	200					
C.8	C.8.1-2	600	600	600					
C.9	C.9.1-2	21	21	21					

Z hľadiska finančného zabezpečenia existuje riziko, že obmedzené finančné zdroje nebudú postačovať na realizáciu všetkých navrhovaných projektov a aktivít. Je preto potrebné definovať priority. Na základe viackriteriálneho hodnotenia bola jednotlivým projektom / aktivitám priradená vysoká / stredná / nízka priorita.

Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov

Projekt / aktivita	Hodnotiace kritérium / hodnotenie (S = splňa / N = nespĺňa)	Body	Priorita
A.1.1 Výstavba splaškovej kanalizácie	Nevyhnutné pre kvalitu života (S)	5	vysoká
A.2.1 Rekonštrukcia materskej školy	Nevyhnutné pre kvalitu života (S)	4	vysoká
A.2.2 Rekonštrukcia kultúrneho domu	Nevyhnutné pre kvalitu života (S)	4	vysoká
A.2.3 Rekonštrukcia budov zdravotníckej vybavenosti	Nevyhnutné pre kvalitu zdravotnej starostlivosti (S)	4	vysoká
A.2.4 Rekonštrukcia obecného úradu	Dôležité pre kvalitu poskytovaných služieb (S)	3	stredná
A.2.5 Rekonštrukcia prevádzkovej budovy na štadióne a oplotenia	Dôležité pre kvalitu poskytovaných služieb (S)	3	stredná
A.2.6 Rekonštrukcia domu smútku a výstavba chodníkov na cintoríne	Nevyhnutné pre kvalitu života (S)	4	vysoká
A.2.7 Zriadenie nového cintorína	Významné pre kvalitu života (S)	1	nízka
A.2.8 Rekonštrukcia univerzálnej sály pre halové športy	Dôležité pre kvalitu poskytovaných služieb (S)	3	stredná
A.2.9 Rekonštrukcia budovy knižnice	Dôležité pre kvalitu poskytovaných služieb (S)	3	stredná
A.3.1 Penzión pre seniorov	Dôležité pre kvalitu poskytovaných služieb (S)	3	stredná
A.4.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Nevyhnutné pre kvalitu života (S)	4	vysoká
A.4.2 Rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov	Dôležité pre kvalitu života (S)	3	stredná
A.4.3 Rekonštrukcia zastávok a vybudovanie autobusových výbočísk	Dôležité pre kvalitu života (S)	3	stredná
A.4.4 Vybudovanie verejných parkovísk	Dôležité pre kvalitu života (S)	3	stredná
A.5.1 Obnova miestneho rozhlasu a jeho ústredne	Významné pre kvalitu poskytovaných služieb (S)	2	nízka
A.5.2 Modernizácia verejného osvetlenia	Významné pre kvalitu poskytovaných služieb (S)	2	nízka
A.5.3 Vybudovanie kamerového systému na verejných priestranstvách	Dôležité pre bezpečnosť verejných priestranstiev (S)	3	stredná
B.1.1 Sanácia starej environmentálnej záťaže v bývalom cukrovare	Nevyhnutné z hľadiska kvality životného prostredia (S)	5	vysoká
B.1.2 Využívanie obnoviteľných zdrojov energie	Dôležité z hľadiska kvality životného prostredia (S)	3	stredná
B.2.1 Revitalizácia a výsadba líniovej zelene v katastri	Významné z hľadiska kvality životného prostredia (S)	2	nízka
B.2.2 Plánovitá výsadba uličnej zelene	Nevyhnutné z estetického hľadiska a pre sociálne kontakty obyvateľov (S)	3	stredná
B.2.3 Vyčistenie a doplnenie brehových porastov pri Hrone	Dôležité z hľadiska kvality životného prostredia (S)	3	stredná
B.2.4 Likvidácia čiernych skládok v katastrálnom území	Dôležité z hľadiska kvality životného prostredia (S)	3	stredná
B.3.1 Akcie spoločného skrášľovania obce	Dôležité z hľadiska kvality životného prostredia (S)	3	stredná
B.3.2 Uskutočňovanie environmentálnej osvetly	Významné z hľadiska kvality životného prostredia (S)	2	nízka

Projekt / aktivita	Hodnotiace kritérium / hodnotenie (S = spĺňa / N = nesplňa)	Body	Priorita
C.1.1 Zriadenie turistického informačného centra	Nevyhnutné pre cestovný ruch (S)	4	vysoká
C.1.2 Regionálna cyklistická trasa Želiezovce - Štúrovo	Nevyhnutné pre cestovný ruch (S)	4	vysoká
C.1.3 Ubytovacie zariadenie pre návštevníkov	Dôležité pre cestovný ruch (S)	3	stredná
C.1.4 Vybudovanie rekreačnej zóny pri Hrone	Nevyhnutné pre cestovný ruch (S)	4	vysoká
C.2.1 Podpora vzniku reštauračných služieb	Dôležité pre cestovný ruch (S)	3	stredná
C.2.2 Podpora ubytovania na súkromí	Významné pre cestovný ruch (S)	1	nízka
C.3.1 Zriadenie expozície cukrovarníctva	Nevyhnutné pre cestovný ruch (S)	5	vysoká
C.3.2 Vydanie publikácie / DVD o obci	Dôležité z hľadiska kultúrno-spoločenského (S)	3	stredná
C.3.3 Obnova kultúrnych pamiatok	Nevyhnutné z hľadiska kultúrno-spoločenského (S)	4	vysoká
C.3.4 Podpora tradičných remesiel	Dôležité z hľadiska kultúrno-spoločenského (S)	3	stredná
C.4.1 Rozšírenie spektra kultúrnych podujatí	Nevyhnutné z hľadiska kultúrno-spoločenského (S)	4	vysoká
C.4.2 Nadviazanie družobnej spolupráce	Dôležité z hľadiska kultúrno-spoločenského (S)	3	stredná
C.4.3 Usporadúvanie kurzov pre obyvateľov	Nevyhnutné z hľadiska kultúrno-spoločenského (S)	4	vysoká
C.5.1 Doplnenie prvkov drobnej architektúry	Dôležité z hľadiska estetického (S)	3	stredná
C.5.2 Vybudovanie oddychovej zóny	Nevyhnutné z hľadiska estetického (S)	5	vysoká
C.6.1 Podpora vytvorenia priemyselného parku v areáli cukrovaru	Nevyhnutné pre rozvoj podnikania (S)	5	vysoká
C.6.2 Podpora podnikania a samozamestnanosti obyvateľov	Dôležité pre rozvoj podnikania (S)	3	stredná
C.7.1 Výstavba nájomných bytov	Nevyhnutné pre kvalitu života (S)	4	vysoká
C.8.1 Vybudovanie prístupových komunikácií v nových stavebných lokalitách	Dôležité pre kvalitu života (S)	3	stredná
C.8.2 Vybudovanie inžinierskych sietí v nových stavebných lokalitách	Dôležité pre kvalitu života (S)	3	stredná
C.9.1 Inštalovanie navigačných a informačných tabúľ	Významné pre kvalitu poskytovaných služieb (S)	2	nízka
C.9.2 Doplnenie obsahu a permanentná aktualizácia webstránky obce	Významné pre kvalitu poskytovaných služieb (S)	2	nízka

7. Záver

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pohronský Ruskov je strednodobý rozvojový dokument, s plánovacím horizontom do roku 2020, pričom stratégia rozvoja sa viaže k roku 2025. Dokument vyjadruje víziu a stratégiu rozvoja obce, ďalej podrobnejšie stanovuje priority, opatrenia a aktivity rozvoja obce. Je výsledkom spolupráce najvýznamnejších aktérov obce s externými expertmi.

Dokument tvorí 5 hlavných častí – analytická časť, strategická časť, programová časť, realizačná časť a finančná časť.

Dokument nepodlieha posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov (posudzovaniu podliehajú len PHSR VÚC a krajských miest).

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pohronský Ruskov po jeho prerokovaní schvaľuje obecné zastupiteľstvo, rovnako ako jeho aktualizácie.

Vypracovaním a schválením výsledného dokumentu proces strategického plánovania nekončí. Definovanie konkrétnych aktivít a projektov v podobe iniciačného akčného plánu je len prvým krokom, prostredníctvom ktorého možno posunúť stratégiu bližšie k realizácii.

Údaje o schválení PHSR

Dokument	Názov: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pohronský Ruskov Štruktúra: v súlade s príslušnou legislatívou a Metodikou na vypracovanie PHSR
Spracovanie	Forma spracovania: s pomocou externých expertov Obdobie spracovania: 06/2014 – 02/2015 Riadiaci tím, pracovné skupiny – p. príloha Externá odborná spolupráca: CITYPLAN, s.r.o. Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy (OZ) Verejné pripomienkovanie – prostredníctvom internetovej stránky
Schválenie	dňa 26.2.2015 uznesením OZ č.

8. Prílohy

8.1 Zoznam členov pracovnej skupiny

Jaroslav Coplák – garant

Eudovít Nagy – koordinátor

obyvatelia obce oslovení dotazníkovým prieskumom

8.2 Zoznam informačných zdrojov a východiskových dokumentov

Vstupné informácie pre spracovanie analýz

Prognostické údaje podporujúce vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a obce. MVRR, 2003.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pohronský Ruskov, 2007

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001. Štatistický úrad SR, 2002.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011. Štatistický úrad SR, 2013.

Územný plán obce Pohronský Ruskov. San Huma'90, Nitra, 2007

Vlastivedný Slovník obcí na Slovensku. III. zväzok. Bratislava : Veda, 1977.

Metodické podklady

Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013.

Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC. Verzia 2.0. Bratislava : MDVRR, 2015.

McSweeney, E. Obecné strategické plánovanie, miestny ekonomický rozvoj a facilitovanie procesu. Kanadský urbanistický inštitút, 2001.

Miestna Agenda 21 na Slovensku. Metodická príručka. Bratislava : REC, 2003.

Príručka pre mikroregióny a obce na prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Enterplan, 2002.

Smetanka, M. – Pašmik, I. Príručka pre miestne samosprávy. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí.

Zamkovský, J. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja – význam, štruktúra a základné metodické tézy. Banská Bystrica : CEPA, 2004.

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Názov dokumentu (oblasť dát / téma)	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj - web
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	národná	www.mindop.sk
PHSR Nitrianskeho samosprávneho kraja	2018	regionálna	www.unsk.sk
Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja		regionálna	www.unsk.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska		národná	www.telecom.gov.sk
Územný plán obce Pohronský Ruskov		miestna	–

8.3 Zoznam použitých skratiek

EAGGF – Európsky poľnohospodársky a garančný fond

ERDF – Európsky fond regionálneho rozvoja

ESF – Európsky sociálny fond

MDVRR – Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja

OP – operačný program

PHSR – program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

RRA – regionálna rozvojová agentúra

ŠFRB – Štátny fond rozvoja bývania

NSK – Nitriansky samosprávny kraj

ÚPN – Územný plán

ÚPSVaR – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

Poznámka: Akčný plán na obdobie x+2 je v kapitole 5.5